

01 Investeren in groei	03 Samenwerken	05 Werken aan efficiëntie	07 Ambassadeur van de stad
02 Oog voor kwaliteit	04 Taal als rode draad	06 Respect voor diversiteit	08 Cijfers

Sterke schouders onder Brussel

© Christophe Vander Eecken

Sterke schouders onder Brussel

De Vlaamse Gemeenschapscommissie is als Vlaams-Brusselse overheid elke dag in de weer voor Brussel. Ze is actief op de domeinen 'Cultuur, Jeugd en Sport', 'Onderwijs en Vorming', en 'Welzijn, Gezondheid en Gezin'.

De VGC is er voor alle Brusselaars die geïnteresseerd zijn in het Nederlandstalige aanbod en voor pendelaars, studenten en andere bezoekers. Met bibliotheken, gemeenschapscentra, scholen, sport- en spelactiviteiten, kinderopvang en tal van andere initiatieven wil zij ervoor zorgen dat mensen graag in Brussel wonen, werken en op stap gaan.

De VGC blijft niet aan de zijlijn staan. Dat blijkt uit de vele constructieve projecten waar zij het afgelopen jaar haar schouders onder zette en die we in dit jaarverslag aan u voorstellen. Grote en kleine initiatieven, breed opgezet of op lokaal niveau. Hoe dan ook: stuk voor stuk projecten die de enorme mogelijkheden en kansen van Brussel een flinke duw in de rug geven. Loyaliteit aan de stad, engagement, vernieuwing, samenwerking en participatie zijn daarbij de sleutelwoorden.

Zo investeerde de VGC het afgelopen jaar opnieuw in schoolgebouwen om de capaciteitsdruk in het onderwijs op te vangen

en creëerde ze extra plaatsen in de kinderopvang. Vers geld was er ook voor Brede Scholen, want die stimuleren de brede ontwikkelingskansen van alle kinderen.

In Neder-Over-Heembeek opende het nieuwe lokaal dienstencentrum ADO Icarus de deuren: een laagdrempelig ontmoetingscentrum, een zorgknooppunt voor ouderen en zorgbehoevenden uit de buurt. Het zomerse stadsfestival Plazey pakte in 2013 uit met een nieuwe invulling. Met succes. Gemeenschapscentra, buurtbewoners en vrijwilligers sloegen de handen in elkaar en creëerden een openbare ruimte, voor en door Brusselaars. Plazey werd meer dan ooit een echte ontmoetingsplaats.

Het project 'Let's move the market' wil de jongerenwerkloosheid aanpakken, vanuit een breder, Europees perspectief. Het stadsvernieuwingsproject dat op stapel staat in Kuregem biedt dan weer mogelijkheden om het hoofd te bieden aan een aantal acute stedelijke uitdagingen, zoals de demografische groei en de hoge jeugdwerkloosheid rond de kanaalzone.

Alles over deze en andere VGC-initiatieven uit 2013 leest u op de volgende bladzijden van dit jaarverslag.

U kunt de VGC-jaarverslagen ook online raadplegen op <http://www.vgc.be/publicaties>

Misschien bent u meer vertrouwd met één bepaald domein, misschien kent u ons door en door of misschien ook niet. Wij wensen u in elk geval een boeiende kijk op onze activiteiten van het voorbije jaar.

Eindigen doen we met een vooruitblik: 2014 wordt een feestjaar voor de VGC, want dit jaar viert ze haar 25ste verjaardag. Een verkiezingsjaar ook. In elk geval wil de VGC verder gaan op de ingeslagen weg en werk maken van de vele mogelijkheden en kansen van Brussel. Want Brussel is een formidabele stad om te leven en te wonen.

Eric Verrept
Leidend ambtenaar

Sterke schouders onder Brussel 1

Hoofdstuk 1 Investeren in groei

Investeren in groei: extra plaatsen in Nederlandstalige kinderopvang 4

ADO Icarus: nieuw zorgknooppunt in Neder-Over-Heembeek 4

Nieuwe Nederlandstalige scholen in Brussel 5

Nieuwe leefruimtes voor internaat Koninklijk Instituut Woluwe 5

De VGC ondersteunt scholen bij hun projecten 5

Hoofdstuk 2 Oog voor kwaliteit

Brussel loopt 6

Nieuwbouwproject Kasterlinden-De Poolster officieel van start 6

Meer babysitters dankzij succesvolle campagne 7

Knopjesman 7

VGC ondersteunt zes nieuwe Brusselse Brede Scholen en doet mee aan onderzoek naar impact Brede Scholen 8

VGC-school Zaveldal krijgt grondige opknapbeurt 8

Vijf jaar Onderwijscentrum Brussel 9

Meer ruimte voor onderwijsbibliotheek OCB 9

Elishout wordt opnieuw COOVI 10

VGC investeert in materiaal voor academies deeltijds kunstonderwijs 11

Uitdagende speeltijden, 'rijke' speelplaatsen 11

'Initiatieven als Stadspiratie zijn ideale instrumenten om een mentaliteitsverandering op gang te brengen.' 12

Van Stadspiratie naar Stedenfonds III (2014-2019) 12

Erfgoed bewaren: een kwalitatief depotbeleid voor Brussel 13

Werken aan kwaliteit 13

Hoofdstuk 3 Samenwerken

Plazey, festival in de voortuin van de stad 14

Let's move the market 14

MOS: aandacht voor milieuzorg op school 15

Stadsvernieuwing in de kanaalzone 15

MediKuregem springt in de bres voor een gezondere wijk 16

De Binnenband/Brucyclons 2013 16

Lokaal cultuurbeleid in Ukkel: samen het verschil maken 17

Hoofdstuk 4 Taal als rode draad

Huis van het Nederlands Brussel viert tiende verjaardag 18

VGC zet taal centraal 19

Naar meer oefenkansen Nederlands voor anderstaligen 20

Conversatietafels voor de erfgoedsector 20

Nederlands op de werkvloer 21

Hoofdstuk 5 Werken aan efficiëntie

Centrale gegevens dankzij softwarepakket Yesplan 22

Anders werken in de VGC: telewerk 22

VGC lanceert nieuwe themawebsites 23

Hoofdstuk 6 Respect voor diversiteit

Aandacht voor personen met een functiebeperking 24

Vrijwilligerswerk in de grootstad 25

Dromen in de Noordwijk en kansen voor sportlesgevers in spe 26

BXL NORD: filmproject van Globe Aroma 26

Hoofdstuk 7 Ambassadeur van de stad

Lesgeven in Brussel 27

Muntpunt, ambassadeur van het Nederlandstalige aanbod in de stad 28

Brussel, bruisende studentenstad 29

VGC verwelkomt nieuwe Brusselaars 29

Hoofdstuk 8 Cijfers

De VGC: aantallen en budget 30

Een begroting in evenwicht 32

Hoofdstuk 01

© Christophe Vander Eecken

Investeren in groei: extra plaatsen in Nederlandstalige kinderopvang

In 2013 werden drie vernieuwde kinderdagverblijven feestelijk in gebruik genomen en opende een nieuwe crèche de deuren. Daarnaast werd het startschot gegeven voor vijf extra projecten in Brussel. Via deze investering in gebouwen werkt de VGC actief mee aan het terugdringen van het tekort aan kinderopvangplaatsen in Brussel.

De bouwdoossiers kwamen tot stand door een cofinanciering tussen de VGC en VIPA (het Vlaams Investeringsfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden). Ook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest draagt bij aan de financiering van sommige dossiers. Deze inspanningen zullen ertoe leiden dat de capaciteit van de

Nederlandstalige kinderdagverblijven toeneemt tot 3684 kindplaatsen. Tien jaar geleden waren dat er nog 2852.

Ook in de Initiatieven Buitenschoolse Opvang (IBO'S) is er een sterke stijging: van 383 naar 912 voltijdse kindplaatsen. Die verhoging was mogelijk

dankzij de combinatie van investerings-subsidies en opstartsubsidies. In de praktijk betekent dit dat er meer dan 1000 kinderen kunnen spelen in de IBO's.

- Nederlandstalige kinderdagverblijven
- Nieuwe en uitgebreide kinderdagverblijven sinds 2004
- Nederlandstalige IBO's
- Nieuwe en uitgebreide IBO's sinds 2004
- Nederlandstalige consultatiebureaus
- Nieuwe initiatieven opvoedingsondersteuning (Baboes, Opvoedingswinkel, Huizen van het Kind)

Uitbreiding capaciteit kinderdagverblijven 2004-2014

	2004	2014
Vrije kinderdagverblijven	1390	1946
Kinderdagverblijven van het Go!	889	947
Gemeentelijk	539	570
Zelfstandige inkomensgerelateerde kinderdagverblijven	0	169
Diensten voor onthaalouders	34	52
Totaal	2852	3684

Uitbreiding capaciteit IBO's 2004-2014

	2004	2014
Erkende IBO's	383	912
Totaal	383	912

DIENSTENCENTRA IN BRUSSEL

ADO Icarus: nieuw zorgknooppunt in Neder-Over-Heembeek

18de lokaal dienstencentrum in Brussel opent de deuren

Op 7 januari 2013 ging in Neder-Over-Heembeek het lokaal dienstencentrum ADO Icarus van start. Brussel telt daarmee 18 lokale dienstencentra (LDC). 'We willen een laagdrempelig ontmoetingscentrum zijn', zegt verantwoordelijke Conny Roekens. 'Dat heeft Heembeek echt nodig. Een zorgknooppunt waar mensen terecht kunnen met vragen die te maken hebben met verzorging, verpleging, poetsdienst, thuiszorg en noem maar op.'

Brede doelgroep

Het lokaal dienstencentrum ADO Icarus richt zich naar ouderen en naar zorgbehoevenden. Het centrum vindt het belangrijk om personen met een handicap op een laagdrempelige manier te bereiken. Ze kunnen er onder meer terecht voor warme maaltijden, activiteiten en vormingsmomenten.

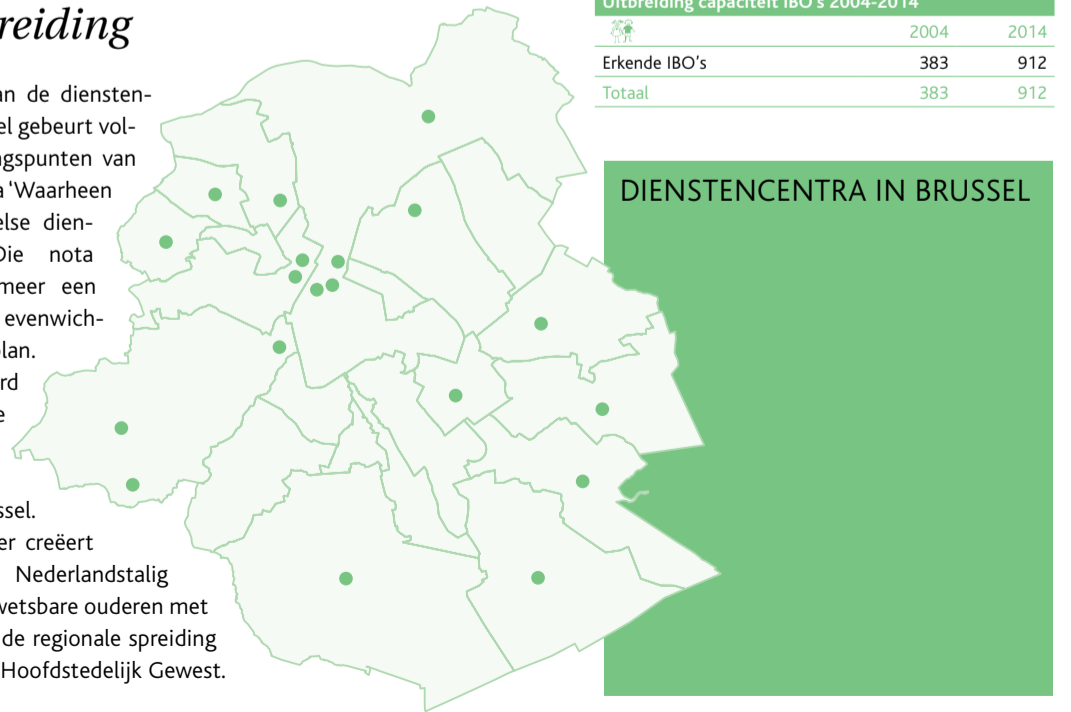
Onderdeel van groter project

Het LDC wordt ingebed in het multifunctionele project 'Pieter & Pauwel' in de buurt van het Peter Benoitplein. Daar komt een dagverzorgingscentrum, een dienst voor zelfstandig wonen voor mensen met een fysieke beperking,

het filiaal van de Openbare bibliotheek Brussel-Laken, het gemeenschapscentrum Heembeek-Mutsaard én het LDC. Het hele project zal in 2016 klaar zijn.

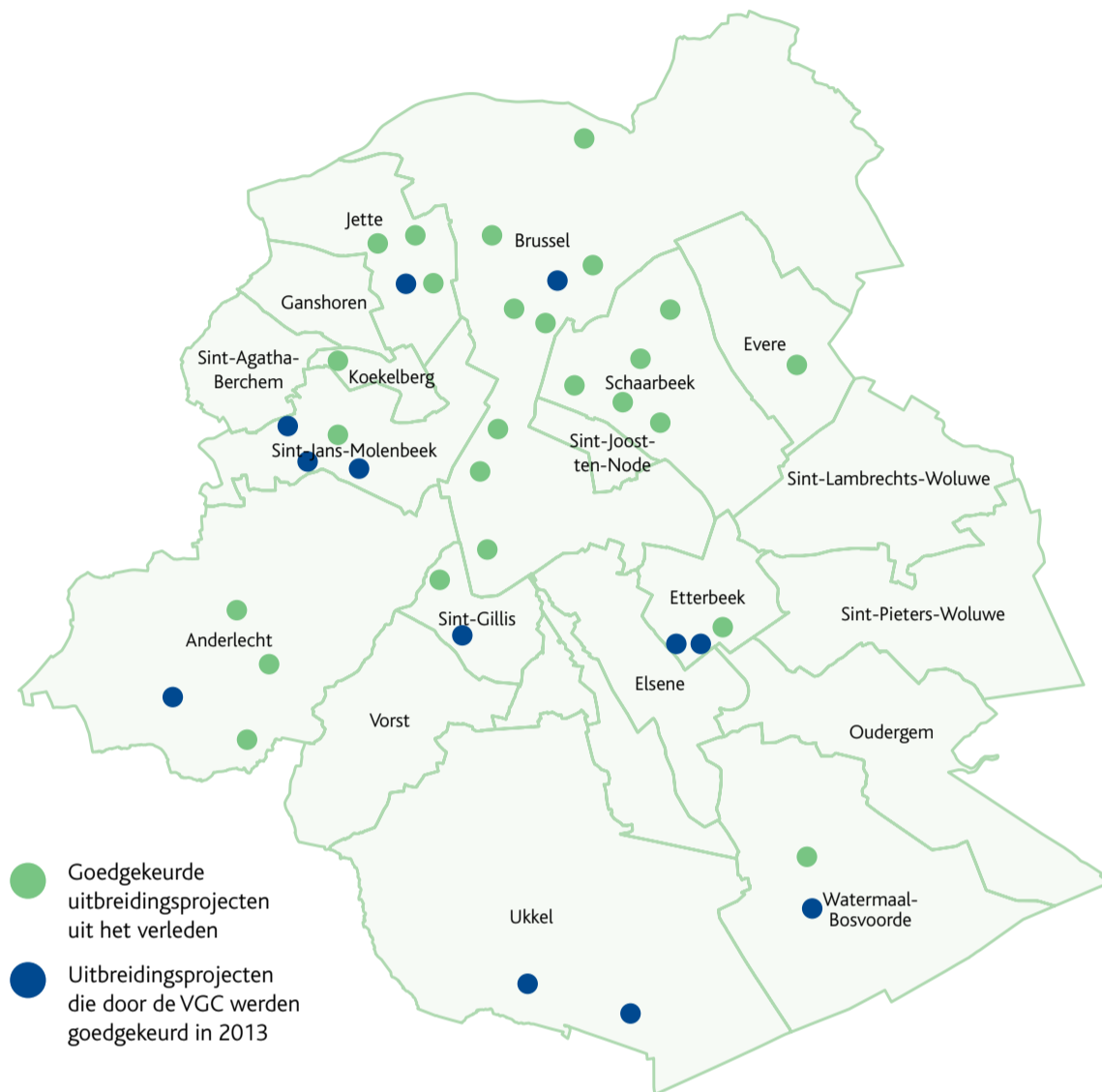
Doordachte spreiding

De uitbouw van de dienstencentra in Brussel gebeurt volgens de uitgangspunten van de conceptnota 'Waarheen met de Brusselse dienstencentra'. Die nota bevat onder meer een doordacht en evenwichtig spreidingsplan. Dat is gebaseerd op de regionale indeling van de woonzorgzones in Brussel. Op deze manier creëert de VGC een Nederlandstalig aanbod voor kwetsbare ouderen met aandacht voor de regionale spreiding in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Nieuwe Nederlandstalige scholen in Brussel

Meer plaatsen in het Brussels Nederlandstalig onderwijs

De Brusselse bevolking groeit, en dus ook de schoolgaande jeugd. Het basisonderwijs voelt die druk. De VGC wil dat ieder kind het onderwijs krijgt waar het recht op heeft. Daarom investeert ze in nieuwe schoolgebouwen die de capaciteit uitbreiden.

26.000 kinderen extra

Tussen 2012 en 2020 komen er in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 26.000 kinderen van 2 tot 12 jaar bij. Dat blijkt uit prognoses van het Federaal Planbureau en de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie (ADSEI of 'Statbel').

VGC anticipeert

De VGC bereidt zich voor op de bevolkingsgroei door te investeren in Nederlandstalige basisscholen in Brussel. Er gaat daarbij extra aandacht naar gemeenten met een hoge bevolkingsdruk.

De volgende scholen kregen in 2013 samen 4 miljoen euro, goed voor nieuwe infrastructuur en een bijkomende capaciteit van 428 plaatsen:

- Lucerna, Anderlecht
- Tijl Uylenspiegel, Sint-Jans-Molenbeek
- Sint-Gillisschool, Sint-Gillis
- Sint-Paulusschool, Ukkel
- Sint-Jozefschool, Ukkel
- Lutgardisschool, Etterbeek
- Basisschool Sint-Pieterscollege, Jette
- De Zenne, Laken
- Sint-Jozefschool, Watermaal-Bosvoorde

De VGC gaf een principeakkoord voor een verdubbeling van de capaciteit van de basisscholen Tijl Uylenspiegel en Windekind in Sint-Jans-Molenbeek.

Sinds 2010 investeerden de VGC, de Vlaamse Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in bijna 5100 extra plaatsen in het Brussels Nederlandstalig onderwijs (zie kaartje).

De VGC ondersteunt scholen bij hun projecten

De VGC is de belangrijkste financier van capaciteitsuitbreidingsprojecten in het Brussels Nederlandstalig onderwijs. Daarnaast ondersteunt ze ook andere infrastructuurwerken, onder meer het project 'Plassen met Klasse', proefprojecten BuitenSpel, en renovaties en energiebeheer via het Schoolinterventieteam. Verder geeft de VGC de scholen advies over procedures en vergunningen en helpt ze eventuele knelpunten oplossen. Ten slotte zorgt de VGC voor een inhoudelijk, pedagogisch aanbod, al dan niet door personeel ter beschikking te stellen, zoals bij Brede School- en BuitenSpelprojecten.

Nieuwe leefruimtes voor internaat Koninklijk Instituut Woluwe

VGC investeert in voorzieningen voor jongeren met een handicap

Bij de start van het schooljaar 2013-2014 opende het Koninklijk Instituut Woluwe de nieuwe leefruimtes van de 'Iris-Prisma'-afdeling. Deze afdeling biedt onderdak aan Nederlandstalige jongeren van 12 tot 21 jaar die een autismespectrumstoornis of een visuele beperking hebben. Ze kunnen er terecht voor dagopvang (semi-internaat) en verblijf (internaat).

Renovatie dankzij VGC-subsidies
De VGC gaf een investeringssubsidie van 650.000 euro voor de verbouwing van de slaapkamers, de gangen, de badkamers, de ontspanningsruimte

en de keuken. In het huidige VGC-investeringsplan zijn voor de volgende bouwphase 570.000 euro investeringsmiddelen voorzien.

Hoofdstuk 02

Brussel loopt

VGC zet Brusselaars aan om te lopen

'Brussel loopt': met die baseline lanceerde de VGC-sportdienst in 2013 een grootschalige campagne om lopen als basissport te promoten. Want lopen is leuk en gezond, laagdrempelig en je kunt het zowel in je eentje als in groep doen. Met een loopgids en lessenreeksen 'Start to run' en 'Keep running' trok de sportdienst 196 volwassen Brusselaars over de streep om de loopschoenen aan te trekken en de passie van het lopen te (her-)ontdekken. Dankzij het project *Les Gazelles de Bruxelles* vonden ook nieuwkomers en mensen in armoede hun weg naar de loop piste. Het VGC-loopteam nam met veel enthousiasme deel aan 8 wedstrijden. Ook kinderen en jongeren werden gestimuleerd. Kinderen kregen loopinitiaties tijdens sportkampen. En maar liefst 7500 scholieren liepen mee in 8 scholenveldlopen.

Over cooling down en hartslagmeters

Zo veel mogelijk Brusselaars stimuleren om te lopen en te blijven lopen – met die klare doelstelling wil de VGC deze laagdrempelige sport in de kijker zetten.

De geslaagde kick-off van de campagne 'Brussel loopt' had plaats op 14 maart 2013. Geïnteresseerden konden er een loopanalyse laten uitvoeren en kwamen alles te weten over het nut van hartslagmetingen. De lezingen over 'Start to run', 'Keep running' en 'Blessurevrij en gedoseerd leren lopen' konden rekenen op heel wat belangstelling.

Met 'Brussel loopt' publiceerde de sportdienst een eerste Brusselse loopgids. Deze wervende gids maakt mensen warm voor de loopsport, informeert en geeft allerlei tips om gezond en verstandig te lopen. Over ondergrond en schoenen, voeding, over het belang van de juiste opwarming en het positieve effect van *cooling down* ... want met een hardnekkige spierkater haken enthousiastelingen af. Verder bevat de loopgids enkele fijne looptrajecten en een selectie van loopwedstrijden in Brussel.

Lopen voor beginners en gevorderden

In totaal volgden 196 mensen een lessenreeks. Voor de absolute beginners was er 'Start to run'. Onder de vleugels van een ervaren sportbegeleider leerden de deelnemers in 10 of 14 weken tijd 5 kilometer lopen, ongeacht leeftijd of basisconditie. Voor personen met een handicap en voor iets oudere

mensen werd een 'Start to run' op maat georganiseerd.

Voor sportievelingen die al 5 kilometer konden lopen en die in 10 of 14 weken hun grenzen wilden verleggen naar 10 kilometer of meer, was er de reeks 'Keep running'.

De twee reeksen vonden zowel in de lente als in de herfst plaats, en telkens in verschillende gemeentes. De lessenreeksen werden elk seizoen afgesloten met een testmoment waarbij alle deelnemers samen in het Elisabethpark in Koekelberg 5 of 10 kilometer liepen. 97 lopers deden mee aan de eindtests. Ze kregen na afloop in de VGC-sporthal in Koekelberg hun diploma en een VGC-loopshirt, en ze konden er plannen smeden om in de toekomst verder te blijven lopen. Voor de deelnemers was niet alleen de uitdaging leuk, maar vooral ook de ontmoeting met de andere Brusselse lopers.

VGC-loopteam op kruissnelheid

Na de voorzichtige start van het VGC-loopteam in 2012 werden, naast VGC-personeelsleden, ook de deelnemers aan de lessenreeksen aangemoedigd om het loopteam te komen versterken. Ondertussen namen 93 lopers deel aan 1 of meer van de 8 wedstrijden.

Les Gazelles de Bruxelles

De samenstelling van deze nieuw opgerichte Brusselse loopclub is zeer divers: zowel mensen in armoede, nieuwkomers als mensen uit de middenklasse nemen eraan deel. Deze gezellige sociale mix biedt een sportief antwoord op verzuring en vervreemding. Tegelijkertijd

vinden nieuwkomers en mensen zonder papieren in deze groep een nieuw sociaal netwerk en al het plezier en de voordelen van gezond sporten.

Het project is een succes. Er zijn een zestigtal deelnemers. Veertig van hen verschijnen zeer regelmatig op training. Les Gazelles trainen één keer per week, gemiddeld komen er zo'n twintig lopers opdagen per training. In de aanloop naar grotere loopwedstrijden werd er in april, mei, augustus en september twee keer per week getraind. De 'Start to run'-groep voor vrouwen trainde van augustus tot eind oktober zelfs drie keer per week.

Les Gazelles de Bruxelles namen deel aan zes wedstrijden. De club is ontstaan vanuit een samenwerking van Pigment, Link=Brussel, bon en Buurtsport Brussel. Een vijftal vrijwilligers neemt regelmatig taken op zich. De VGC zorgde via het participatiedecreet voor financiële ondersteuning. Ook Vluchtelingenwerk – Soeppunt steunde het project.

Ook de jeugd loopt mee

Ook kinderen en jongeren ontdekten de 'coolheidsfactor' van lopen. Kinderen die deelnamen aan de sportkampen, maakten kennis met het lopen. Elk sportkamp werd afgesloten met een atletieknamiddag.

7500 scholieren namen deel aan 8 scholenveldlopen die de VGC organiseerde of waaraan de VGC meewerkte. De leerlingen die geselecteerd werden uit deze veldlopen, zullen zich in 2014 onderling kunnen meten in het kampioenschap van Brussel.

Nieuwbouwproject Kasterlinden-De Poolster officieel van start

In de zomer van 2013 gingen de werken voor het grootse nieuwbouwproject Kasterlinden-De Poolster van start.

Kasterlinden, de VGC-onderwijsinstelling voor kinderen met gehoor-, gezichts- of spraakproblemen en autismespectrumstoornissen, en het VGC-revalidatiecentrum De Poolster krijgen een nieuwe campus. De nieuwe site garandeert een aangepaste leer- en werkomgeving.

Op woensdag 20 november 2013 werd het officiële startschot gegeven. Niet met een klassieke eerstesteenlegging, maar wel met een urne, gevuld met items zoals een document ondertekend door de ministers, kranten van die dag en muntstukken. Die urne werd als een soort tijdscapsule ingemetseld in de nieuwbouw.

Dit project komt tot stand met een DBFM-formule: Design, Build, Finance en Maintain. Dat betekent dat een privépartner verantwoordelijk is voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van het nieuwe gebouw. Dat gebouw wordt voor een periode van minimaal 27 jaar ter beschikking gesteld aan de VGC, tegen een vaste vergoeding.

Op dit moment zitten de leerlingen van Kasterlinden nog verspreid over twee campussen. In de toekomst centraliseert alles zich op de campus in Sint-Agatha-Berchem.

Meer babysitters dankzij succesvolle campagne

Er is een groot tekort aan Nederlandstalige babysitters in Brussel. Daarom gaf de VGC een subsidie aan de Gezinsbond om de Nederlandstalige kinderoppasdienst in Brussel verder uit te bouwen. Een aantal partners zetten hun schouders onder een wervende campagne. Zo bereikte de organisatie jeugdhuisen, bibliotheken en gemeenschapscentra, hogescholen en secundaire scholen. 61 kandidaat-babysitters meldde zich al aan.

Veel gezinnen kennen de Gezinsbond door de kinderoppasdienst. Ouders met jonge kinderen kunnen zo avond- of weekendactiviteiten plannen zonder hun kinderen en rekenen op enthousiaste en ervaren babysitters. Brussel heeft meer babysitters nodig, en daarom gaf de VGC een subsidie aan de Gezinsbond om samen met de VGC, Br(ik) (de servicedesk voor studenten in Brussel), en de Chiro van Brussel een campagne te ontwikkelen.

Affichecampagne

De affichecampagne was gericht op twee doelgroepen: jongeren die kinderoppas willen worden, en gezinnen die er een zoeken. De ene affiche trekt jongeren aan om op een leuke manier iets bij te verdienen, terwijl ouders genieten van een avondje uit dankzij de oppasdienst die ze vonden via de andere affiche.

Bioscoopcheques

Tijdens de campagne kregen de kinderoppassen een bioscoopcheque boven op hun babysitvergoeding. Iedere nieuwe babysit krijgt een dagopleiding van de Gezinsbond. En is tijdens de oppasuren verzekerd.

Meer babysitters, meer geholpen ouders

De campagne was een succes. 61 kandidaten meldde zich tot nu toe aan, en dankzij mond-tot-mondreclame – vooral via de jeugdbeweging – komen er nog altijd bij. Ook de Nederlandstalige kinderdagverblijven in Brussel en de leden van de Gezinsbond brachten met de affiche geïnteresseerden op de hoogte.

**Ben je 15 of ouder?
En zoek je een coole bijverdienste?**

Word kinderoppasser bij de Gezinsbond. Je krijgt bovendien gratis bioscooptickets (zolang de voorraad strekt), een opleiding van een dag en je bent verzekerd tijdens je oppasuren! Schrijf je in op www.gezinsbond.be/oppas#brussel

Knopjesman

Dvd over Nederlandstalige buurtgerichte opvang van schoolkinderen

Steeds meer kinderen gaan na schooltijd naar de opvang. De VGC investeert al verschillende jaren in de buurtgerichte werking van IBO's (Initiatieven voor Buitenschoolse Opvang). In 2013 liet ze een inspirerende dvd ontwikkelen die de opvang van schoolgaande kinderen in de buurt ondersteunt.

Goede voorbeelden

De VGC werkt samen met VBJK vzw, het expertisecentrum voor voorzieningen voor jonge kinderen. Samen bundelden ze de goede voorbeelden van Nederlandstalige buurtgerichte opvang van schoolkinderen in Brussel op een inspirerende dvd: Knopjesman.

De trailer kunt u bekijken op <https://vimeo.com/vgcfilmpjes>

Knopjesman-dvd bestellen

Geïnteresseerd? Voor Nederlandstalige organisaties, verenigingen of scholen uit Brussel is de dvd gratis. Ook studenten pedagogiek van Brusselse scholen krijgen een gratis exemplaar als ze hun school en studierichting vermelden.

Spreekt Knopjesman ook u aan?

Knopjesman is interessant voor drie doelgroepen:

- Ouders, scholen en partnerorganisaties maken kennis met de dagelijkse werking van opvanginitiatieven voor schoolgaande kinderen.
- Medewerkers bij opvanginitiatieven doen inspiratie op om te werken aan een buurtgerichte opvang.
- Professionele begeleiders, studenten, docenten en pedagogische coaches gebruiken de dvd als reflectie- en trainingsinstrument om de vrije tijd van kinderen warm, leerrijk én spannend te maken.

U downloadt de handleiding voor de dvd vanaf het voorjaar 2014 op <http://www.vbjk.be>.

Vul het onderstaande strookje in en stuur het naar:
VGC - Entiteit Gezin
gezin@vgc.be
E. Jacquainlaan 135
1000 Brussel

Naam + voornaam:

Organisatie/vereniging/school:

Straat + nummer:

Postcode + gemeente:

E-mailadres:

Bent u geïnteresseerd in een vorming over hoe u deze voorbeelden kunt toepassen in uw werking? JA / NEE

Geïnteresseerden van buiten Brussel kunnen de dvd voor 15 euro bestellen via <http://www.vbjk.be/nl/knopjesman>.

VGC ondersteunt zes nieuwe Brusselse Brede Scholen en doet mee aan onderzoek naar impact Brede Scholen

Eind 2013 keurde de VGC zes nieuwe Brede School-projecten goed. In een Brede School werken organisaties uit verschillende sectoren (cultuur, sport, welzijn ...) samen rond één of meer scholen. Bedoeling is om kinderen zo de beste ontwikkelingskansen te geven. De nieuwe Brede School-projecten komen er dankzij extra middelen van de VGC. De VGC neemt ook deel aan een onderzoek naar de impact van Brede Scholen op de algemene ontwikkeling van kinderen en jongeren, in het kader van het Comeniusproject. Voor dit regioproject sloegen de VGC en de Engelse regio Kent in 2013 de handen in elkaar. Het sluit aan bij het 'Levenslang Leren Programma' van de Europese Commissie.

Zes nieuwe Brede School-projecten

In 2012 erkenden de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie in totaal 23 Brede Scholen in Brussel.

Eind 2013 zette de Vlaamse Gemeenschapscommissie 250.000 euro extra in. Wegens de beperkte middelen werkte de VGC met een gesloten oproep. Organisaties en scholen die eerder al interesse toonden om te starten met een Brede School, konden een aanvraag indienen.

Zes nieuwe Brede Scholen werden geselecteerd. Het gaat over:

- Brede School 't Klavertje 4 (Brussel-Stad)
- Brede School De Kriek (Schaarbeek)
- Brede School Lucerna (Anderlecht)
- Brede School Verrekijker (Jette)
- Brede School Oudergem
- BROM+ (gemeenteoverschrijdend)

De nieuwe Brede Scholen krijgen subsidies voor hun personeel en voor hun werking. Daarnaast kunnen ze rekenen op inhoudelijke ondersteuning van het Platform Brede School Brussel van het Onderwijscentrum Brussel (OCB).

Onderzoek naar impact van Brede Scholen: Comenius

Wat is de impact van Brede Scholen op de algemene ontwikkeling van kinderen en jongeren? Dat is de centrale onderzoeksvraag van het Comeniusproject GAMES, voluit: 'General Analysis of the Impact of Extended Schools'. De VGC en de Engelse regio Kent werken binnen het 'Levenslang Leren Programma' van de Europese Commissie samen aan dit onderzoek.

Comenius en de Brusselse partners
Aan Brusselse zijde is de coördinatie van het project in handen van het

Platform Brede School van het OCB. Het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, initiatiefnemer van dit project, is verantwoordelijk voor het administratieve en financiële management. Vier Brede Scholen werken mee als partners:

- Brede School Nieuwland (Brussel-Stad)
- Brede School Buiten de Lijntjes (Brussel-Stad)
- Brede School Noord (Schaarbeek)
- Brede School Nellie Melba (Anderlecht)

De Nederlandstalige scholen werden geselecteerd over de netten heen.

Comenius en de 'Extended Schools' in Kent

Aan Britse zijde heeft Kent County Council een samenwerking gesloten met vier Extended Schools in Gravesend en Oakfield en met Canterbury Christ Church University. Deze universiteit ontwikkelde in 2006 al een instrument voor

kwaliteitsontwikkeling in Brede Scholen.

Via dit instrument verzamelen de partners van het GAMES-project gegevens van de Brede Scholen. Tijdens observatie- en praktijkbezoeken zullen ze die gegevens uitwisselen en adviezen formuleren voor hun collega's.

Verloop van het project

Het Comeniusproject ging in augustus 2013 van start. In het najaar was er een 'kick-off meeting' in Westcourt Primary School in Kent. Eind november startten de Brusselse en de Engelse Brede Scholen met de voorbereiding van de praktijkbezoeken.

Op 5 en 6 december kwam de stuurgroep samen in Brussel. De Canterbury Christ Church University en Kent County Council stelden hun evaluatie-instrument en de methodologie voor aan het OCB en aan het GO!. Tegelijkertijd maakten de partners uit Kent kennis met de Brusselse context en de werking van het OCB.

In maart en oktober 2014 zullen de Brede Scholen deelnemen aan praktijkbezoeken in Kent en in Brussel. De resultaten van het project worden in mei 2015 voorgesteld in Brussel.

VGC-school Zaveldal krijgt grondige opknapbeurt

Grootschalige renovatiewerken op site Brede School Nieuwland

In de zomervakantie van 2011 verhuisde de VGC-onderwijsinstelling Zaveldal van haar oude locatie in de Huidevetterstraat naar het nieuw aangekochte gebouw Nieuwland. In het nieuwe pand aan de Nieuwlandstraat wordt stap voor stap een Brede School uitgebouwd. In 2012 startte het traject voor de renovatiewerken in Zaveldal.

Zaveldal op de Nieuwlandsite

Zaveldal is een school voor buitengewoon secundair onderwijs, type 1 en type 3. De school richt zich op jongeren van 12 tot 21 jaar met een verstandelijke beperking en met ernstige sociale, emotionele en/of gedragsproblemen.

De infrastructuur op de Nieuwlandsite is niet meer aangepast aan de huidige normen en noden van de school. De gebouwen zijn ook niet geschikt om een diversiteit aan organisaties onder te brengen. En dat is wel nodig voor de Brede School.

Warme en veilige leeromgeving

Het architectenbureau kreeg de opdracht om een nieuw plan voor de site uit te tekenen. Die vernieuwde site moet aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Alle partners van de Brede School moeten er hun activiteiten kunnen uitbouwen.
- De infrastructuur moet versterkend werken om de samenwerking tussen de partners te bevorderen.

- Het bouwtype, dat nu eerder gesloten is, moet visueel worden opengesteld voor de buurt en voor de potentiële gebruikers van de Brede School.

Specifiek voor Zaveldal kreeg het architectenbureau de opdracht om een warme leeromgeving te creëren. Een leeromgeving waarin zowel leerkrachten als leerlingen zich beschermd en veilig voelen en waarvan de indeling van de ruimten stimulerend werkt. Uiteindelijke doel is dat leerlingen maximaal hun leerkansen kunnen ontplooiën.

Vijf jaar Onderwijscentrum Brussel

'Leerkrachten blijven nood hebben aan intensieve ondersteuning'

Interview met Piet Vervaecke, entiteitsverantwoordelijke Onderwijscentrum Brussel

Vijf jaar geleden ging het **Onderwijscentrum Brussel (OCB)** van start. Verschillende partners uit het Brussels Nederlandstalig onderwijs smolten toen samen tot wat nu het OCB is. Voornaamste opdracht van het centrum is leerkrachten in het basis- en secundair onderwijs ondersteunen. Naar aanleiding van die vijfde verjaardag gingen we praten met Piet Vervaecke, entiteitsverantwoordelijke van het centrum. Hij vertelt ons meer over de werking van het OCB, de evoluties die hij de afgelopen vijf jaar heeft vastgesteld en hoe hij de toekomst van het OCB ziet.

Piet Vervaecke

Scholen begeleiden bij uitdagingen

Scholen kunnen bij het OCB terecht voor ondersteuning. Wat mogen ze precies verwachten?

'We proberen scholen zo goed mogelijk te begeleiden bij de uitdagingen waarmee ze te maken krijgen: uitdagingen op het gebied van taalonderwijs, ouderbetrokkenheid, omgaan met diversiteit en Brede School', legt Piet uit. 'Zo kunnen scholen ons een ondersteuningsvraag stellen. Bijvoorbeeld: We willen graag ondersteuning op het vlak van leesonderwijs, want de resultaten van de kinderen voor begrijpend lezen zijn onvoldoende. Vervolgens gaat een ondersteuner van het OCB in overleg met de school en de leerkracht op zoek naar oplossingen.'

Daarnaast kunnen scholen bij ons terecht voor vorming: we bieden een 30-tal vormingen aan. Zo volgen elk jaar ongeveer 700 leerkrachten een vorming bij het OCB.

Het OCB heeft ook een onderwijsbibliotheek. Dat is een gratis uitleendienst waar leerkrachten terecht kunnen met hun vragen over materialen en lesmethoden. Ze krijgen er de nodige uitleg en begeleiding.'

Hoe de betrokkenheid van ouders vergroten?

Naast een ondersteuningsdienst heeft het OCB ook een eigen studiedienst. Momenteel loopt er een onderzoek rond ouderbetrokkenheid.

'Dit onderzoek vertrok vanuit de nood die zowel scholen als wij ervoeren: hoe kunnen we met ouders samenwerken in het secundair onderwijs? Samen met het Steunpunt Diversiteit en Leren startten we een onderzoek

naar hoe leerkrachten, scholen, leerlingen en ouders kijken naar alles wat te maken heeft met samenwerken. Momenteel ontwikkelen we een coachingsmodel om scholen te begeleiden in de uitbouw van ouderbetrokkenheid. Het wordt een online-instrument dat scholen een houvast biedt om een beleid en concrete acties rond ouderbetrokkenheid te ontwikkelen.'

Zomerschool

Het OCB organiseert ook projecten, zoals de Zomerschool.

'De Zomerschool is er voor anderstalige nieuwkomers die maximaal twee jaar in België zijn en voor anderstalige kinderen die het lastig hebben om het Nederlands onder de knie te krijgen. Op een speelse manier krijgen zij een intensief taalbad onder begeleiding van vrijwilligers.'

Huiswerkbeleid voor gelijke kansen

Ander opvallend project van het OCB is er eentje rond huiswerk maken.

'In samenwerking met het Voorrangsbepaald Brussel organiseren we al geruime tijd vormingen om scholen te begeleiden in de uitbouw van hun huiswerkbeleid', vertelt Piet. 'Want huiswerk is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van scholen.'

Zij moeten heel goed nadenken over de manier waarop ze dat aanpakken, zodat alle kinderen evenwaardige kansen krijgen. Het resultaat van het huiswerk mag niet afhankelijk zijn van de competenties van de ouders. Kinderen moeten op een zelfstandige manier huiswerk kunnen maken. Ouders mogen daarin alleen een ondersteunende rol hebben, met name: omstandigheden creëren waarin de kinderen hun huiswerk kunnen maken.'

BuitenSpel: 'rijke' speelplaatsen

'Vanuit het OCB zagen we ook een belangrijke nood om iets te doen aan de invulling van de speeltijden. De speeltijd is in de eerste plaats een vrij spel voor kinderen. Maar toch merken we dat scholen nog heel wat groeikansen hebben om dit vrij spel zo uitdagend mogelijk in te vullen.'

Via het proefproject 'BuitenSpel' willen we enerzijds investeren in de ontwikkeling van 'rijke' speelplaatsen. Dat zijn speelplaatsen waar kinderen geprikkeld worden om activiteiten te doen die leiden tot interactie, beweging, brede ontwikkeling. Anderzijds willen we leerkrachten inhoudelijk begeleiden zodat kinderen daartoe worden aangezet. In samenwerking met de vzw Walala werken we momenteel proefprojecten uit.'

Brede School biedt antwoorden op uitdagingen

Als u terugkijkt op de afgelopen vijf jaar, welke grote evoluties ziet u dan?

- 'Ik zie drie belangrijke evoluties:
- Brusselse scholen verwerven een grotere expertise op het vlak van krachtig taalonderwijs en het opzetten van een taalbeleid in het Nederlands.
 - Brusselse scholen krijgen ook een grotere openheid naar meertaligheid en gaan na op welke manier ze daarvan gebruik kunnen maken in hun onderwijsaanbod.
 - Brusselse scholen waarderen tot slot de investering in Brede Scholen. Want die bieden antwoorden op de uitdagingen waarmee scholen te maken krijgen.'

Hoe ziet u de toekomst van het OCB?

'Het OCB wil zich verder ontwikkelen als expertise- en ondersteuningscentrum voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Leerkrachten blijven nood hebben aan intensieve ondersteuning. Het OCB speelt in op deze nood. We willen daarin dan ook blijven investeren. Daarnaast willen we werk maken van de verdere uitbouw van Brede School, want dit project heeft nog heel wat groeikansen.'

Het OCB wil zich verder ontwikkelen als expertise- en ondersteuningscentrum voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Meer ruimte voor onderwijsbibliotheek OCB

In de onderwijsbibliotheek van het **Onderwijscentrum Brussel** kunnen leerkrachten en studenten terecht voor documentatie, leermiddelen en ondersteunende materialen over lesgeven. Door het succes en de grote vraag naar leermiddelen wordt de bibliotheek uitgebreid en krijgt ze twee verdiepingen ter beschikking. Ook de vormingslokalen voor de Brusselse leerkrachten worden gerenoveerd. Dankzij deze uitbreiding en renovatie kunnen Brusselse leerkrachten rekenen op een nog betere dienstverlening.

Het Onderwijscentrum Brussel lanceerde voor zijn vijfjarige bestaan een blog waar leerkrachten een verhaal uit hun klas konden vertellen. Wie de meeste likes kreeg, maakte kans op een mooie prijs. Het verhaal van Veerle Schoorens van Kristus Koning Assumpta viel het meest in de smaak. Zij won met 'Warm huisbezoek' (<http://5jaarocb.lancering.be/warm-huisbezoek>) een uitstap voor haar klas.

Elishout wordt opnieuw COOVI

Interview met Jacky Goris en Steven Vervoort

Grote verandering voor Elishout Secundair Onderwijs, CVO Elishout en Elishout Internaat het afgelopen jaar. Nadat de VGC jarenlang inrichtende macht was geweest van deze Anderlechtse onderwijsinstellingen, nam de Scholengroep Brussel van het Gemeenschapsonderwijs (GO!) deze rol in 2013 over. De overgang zorgde meteen ook voor een terugkeer naar de oude naam COOVI. Het GO! en de VGC investeren alle twee in de toekomst van de onderwijscampus. Bovendien zijn er plannen om nauwer samen te werken. Reden genoeg voor een gesprek met Jacky Goris, algemeen directeur van de Scholengroep Brussel en Steven Vervoort, algemeen directeur Onderwijs en Vorming bij de VGC.

© Christophe Vander Eecken

Jacky Goris

© Lander Loeckx

© Lander Loeckx

Steven Vervoort

We spreken de leerlingen aan op hun talenten en streven naar hun maximale ontplooiing

verlening, opleiding als aanpak zijn de VGC-instellingen complementair aan de andere scholen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest', stelt Steven.

De keuze voor het GO!-onderwijs heeft ook te maken met het feit dat de projecten van beide netten pedagogisch heel dicht bij elkaar liggen. 'We spreken de leerlingen aan op hun talenten en streven naar hun maximale ontplooiing', benadrukt Jacky.

Succesvolle overgang

Honderdtachtig personeelsleden en een aanzienlijk patrimonium gingen het afgelopen jaar over van de VGC naar het GO!.

'De impact van de overname van de drie instellingen op een organisatie als de onze is niet te onderschatten', vertelt Jacky. 'Vorig schooljaar staken het GO! en de VGC veel energie in het voorbereidende overgangstraject. Regelmatig was er overleg over middelen, infrastructuur en over het pedagogisch beleid. Het personeelsbeleid kreeg de meeste aandacht.'

'Zo had elk personeelslid een gesprek met Jacky Goris over zijn of haar

competenties en kansen binnen het GO!-netwerk', vult Steven aan. 'Uiteindelijk kozen de meeste personeelsleden voor een overstap naar het GO!. Voor ons is de overgang een succes.'

Toekomstplannen

De VGC zet de renovatie van de laatste drie belangrijke gebouwen op de campus voort. Bakkerij, slagerij en de chemische opleidingen krijgen hedendaagse vaklokalen volgens een modelconcept. De VGC investeert ook verder in gewone leslokalen.

'Door de ligging vlak bij het Pajottenland wil het COOVI zowel mikken op leerlingen uit de bredere regio als op Brusselse kinderen', vertelt Jacky. 'De Brusselse link willen we ook realiseren door de vacatures in de Brusselse horeca op te vullen met sterk opgeleide mensen.' Jacky droomt ervan om in de oude hoeve op de COOVI-campus een initiatief op poten te zetten in samenwerking met privépartners uit de horeca.

Minder aardbeien, meer parken

Ook met de tuinbouwafdeling hebben de VGC en het GO! plannen. De meeste lessen vinden nu plaats in Roosdaal, ver buiten Brussel. Het onderhoud van de site is een te dure zaak.

Plan is om de studierichting 'tuinbouw' te heroriënteren. 'We gaan van fruit- en groenteteelt naar meer stedelijke groenopleidingen', legt Jacky uit.

'Minder aardbeienteelt, meer park- en onderhoud. We willen alles concentreren op de Anderlechtse campus Nellie Melba, waar nu de bloemeteelt zit. Het GO! beschikt in Brussel over heel wat groene campussen, ideaal voor tuinaanleg en -onderhoud. Ik droom er ook van om tuinarchitectuur te ontwikkelen in een van onze grote domeinen.'

Intensief samenwerken

Plannen om intensiever samen te werken hebben de VGC en het GO! ook. Zo bereiden ze momenteel een nauwere samenwerking voor tussen het CLB van de VGC en dat van GO!. 'Beide CLB's hebben elk specifieke kennis en ervaring opgebouwd', legt Jacky uit. 'Zo heeft het CLB van de VGC veel knowhow op het gebied van buitengewoon onderwijs. Het CLB van het GO! beschikt dan weer over veel expertise op het vlak van schoolloopbaanbegeleiding.'

'We zullen meer samenwerken en meer integreren', vult Steven aan. 'Zo gaan we graag in op het voorstel van Jacky om de VGC-scholen voor buitengewoon onderwijs te laten toetreden tot het samenwerkingsverband met de GO!-scholen. Op die manier kunnen de VGC-scholen hun opgebouwde expertise delen met andere scholen en genieten van de voordelen van een groter netwerk.'

Talenten van leerlingen ontplooiën

Waarom kozen de VGC en GO! ervoor om de campus Elishout onder te brengen bij de Scholengroep Brussel van het Gemeenschapsonderwijs?

'Tot nu toe organiseerde de Scholengroep Brussel de studierichtingen die COOVI aanbiedt niet', vertelt Jacky Goris. 'Het feit dat wij nu deze opleidingen kunnen opnemen in ons aanbod voor secundair en volwassenenonderwijs, is een belangrijk pluspunt. Daarnaast willen we de aanwezige kwaliteiten van COOVI graag integreren in onze Scholengroep. Voor de scholengroep vormen de horecaopleidingen hotel, bakkerij en slagerij een belangrijke troef. Ook in de groenopleidingen is heel wat kwaliteit aanwezig.'

'Binnen de Scholengroep Brussel zijn er 34 basisscholen', gaat Steven Vervoort verder. 'Dat maakt het makkelijker om leerlingen uit het lager onderwijs te laten doorstromen naar het COOVI. Ook de zij-instroom vanuit andere secundaire scholen kan binnen het GO! vlotter lopen omdat het netwerk van GO!-scholen veel groter is.'

De VGC engageert zich om een aantal 'blinde vlekken' in het Brussels Nederlandstalig onderwijs in te vullen. We willen geen uitgebreid scholennetwerk uitbouwen. We blijven wel de inrichtende macht van de scholen en het internaat voor buitengewoon onderwijs, met name de basisschool Kasterlinden, de secundaire scholen Zavelde en Kasterlinden en het internaat Kasterlinden. Daarnaast is de VGC ook nog inrichtende macht van het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) voor gemeentelijk en stedelijk onderwijs. Zowel op het vlak van dienst-

VGC investeert in materiaal voor academies deeltijds kunstonderwijs

De ontwikkelingskansen van alle kinderen en jongeren verhogen, dat is een van de centrale uitgangspunten van het onderwijs- en vormingsbeleid van de VGC. Ook het deeltijds kunstonderwijs speelt daarin een belangrijke rol. Daarom ondersteunt de VGC de academies via subsidies voor uitrusting en materiaal. De VGC moedigt de academies van het deeltijds kunstonderwijs met deze subsidies ook aan om samen te werken met onder meer de Brede Scholen.

© Wouter Van Vaerenbergh

© Wouter Van Vaerenbergh

Creative vaardigheden ontwikkelen

In het deeltijds kunstonderwijs gaan jongeren en volwassenen met één of meerdere kunstvormen (muziek, woord, dans, beeldende kunst) aan de slag, individueel of in groep. De leerlingen ontwikkelen zo persoonlijke competenties en creatieve vaardigheden, die ze ook kunnen gebruiken in hun schoolloopbaan en in hun professionele leven.

Om kwaliteitsvol onderwijs te kunnen aanbieden hebben de academies van

het deeltijds kunstonderwijs voldoende en aangepaste uitrusting nodig, zoals muziekinstrumenten en installaties. Daarom organiseert de VGC een subsidieronde voor de aankoop van uitrustingsmaterialen. Daarbij wordt steeds de samenwerking tussen de academies en andere onderwijspartners vooropgesteld, zoals in Brede Schoolverband.

Van balletspiegels tot smeedhamers

Voor het schooljaar 2013-2014 konden de 11 Nederlandstalige academies van het deeltijds kunstonderwijs in Brussel

rekenen op een totaal bedrag van 403.646 euro. Met dat geld subsidieerde de VGC onder meer de aankoop van muziekinstrumenten, audioapparatuur, een balletvloer en balletspiegels. De academies voor beeldende kunsten van hun kant konden dankzij de VGC-subsidies onder meer een pneumatische smeedhamer voor het kunstambacht 'smeden' aankopen, net als digitale fotoapparatuur en computer-materiaal voor 'toegepaste grafiek' en 'zeefdruk'.

© Wouter Van Vaerenbergh

Uitdagende speeltijden, 'rijke' speelplaatsen

VGC zet haar schouders onder proefprojecten BuitenSpel

Een uitdagende speeltijd geeft kinderen en jongeren de kans om te bewegen en te ontspannen en zet aan tot creativiteit en fantasie, tot interactie en expressie. De ideale speeltijd biedt daarom tegelijk ruimte voor rust en gesprek én voor een explosie van energie en nieuwe ervaringen. Kortom, een 'rijke' speeltijd is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Daarom startte de VGC het afgelopen jaar 'BuitenSpel', een proefproject voor speelplaatsinfrastructuur en speelplaatswerking.

Speeltijden uitdagender maken

De VGC gaf in 2013 de aanzet om de speelplaatsen van Brusselse Nederlandstalige scholen kwalitatief te verbeteren. Zo kregen het Onderwijscentrum Brussel (OCB) en vzw Walala de opdracht om scholen te helpen om hun speeltijden uitdagender te maken. De VGC voorziet een startbedrag van 600.000 euro om infrastructuurwerken uit te voeren voor een betere speelplaatswerking.

Proefprojecten

De vzw Walala, het OCB en de VGC gaan in een tiental scholen van start met een proefproject. Samen werken ze aan:

- een speelplaatsbeleid, met een visie op spel en met duidelijke regels en afspraken;
- de kennis van spelvormen en speelhouding van leerkrachten en begeleiders;
- de betrokkenheid van kinderen en ouders bij het project;
- de inrichting en de infrastructuur van de speelplaats.

Moestuinen, leeshoeken en zandbakken

In 2014 zullen de scholen, ondersteund door het OCB en de vzw Walala, een eerste analyse maken. Vervolgens gaan ze met verschillende werkgroepen aan de slag om de speelplaatsen inhoudelijk en infrastructureel te verbeteren. Uitgangspunt is dat de speeltijd integraal deel gaat uitmaken van de pedagogische visie van de school.

Hoe willen ze dat bereiken? Door nieuwe spelvormen en nieuwe omgangsvormen aan te leren, door spelen en leren te integreren, door nieuwe en verbeterde infrastructuur te bouwen. Onder meer zand- en waterbakken, moestuintjes, klim- en kruipconstructies, lees- en stiltehoeken, openlucht-klassjes en grond- en muurtekeningen moeten kinderen nog meer uitdagen om te ontdekken en om creatief en lerend te spelen.

En in de toekomst?

De VGC doet met deze proefprojecten in eerste instantie ervaring op, zowel inhoudelijk als infrastructureel. Bedoeling is dat deze proefprojecten in de toekomst resulteren in een regulier subsidiekanaal en ondersteuningsaanbod, waarop alle andere scholen een beroep kunnen doen.

'Initiatieven als Stadspiratie zijn ideale instrumenten om een mentaliteitsverandering op gang te brengen.'

© Lander Loecx

Interview met professor Sociologie Dirk Jacobs

Inspireren en geïnspireerd worden: dat was de doelstelling van het inspraaktraject Stadspiratie dat de VGC lanceerde. In maart 2013 werden de resultaten van het project voorgesteld tijdens een slotmoment. Een van de kers tijdens Stadspiratie was Brusselaar en socioloog Dirk Jacobs, als professor onder meer verbonden aan de Vrije Universiteit Brussel. Vandaag gaan we met hem in gesprek over Stadspiratie, de uitdagingen in Brussel, inspraak en participatie.

Stadspiratie

Hoe hebt u Stadspiratie ervaren?

'Ik vond het een geslaagde oefening', vertelt professor Jacobs. 'De VGC en het werkveld met elkaar in contact brengen voor een kritische denkoefening over het beleid is waardevol. Het participatieve karakter zorgt voor een informeel aspect en faciliteert de ontmoeting van mensen die elkaar misschien niet kennen, maar wel rond gelijkaardige thema's werken. Door deze vormen van dialoog en reflectie neemt men later misschien sneller contact op met elkaar.'

Contact met de 'andere kant'

Wat is voor u belangrijk bij initiatieven als Stadspiratie?

'Ik heb regelmatig gesprekken met Franstalige politici, beleidsmakers en ambtenaren en dan valt me altijd hetzelfde op. Ook al delen we de stad, toch werken we vaak naast elkaar en kennen we mekaar's werking niet. Dat is een belangrijke uitdaging: meer dingen samen doen, ondanks de politieke institutionele context. Maar ook los van de institutionele uitdagingen en moeilijkheden kunnen mensen die rond dezelfde thema's werken, zich informeren over wat de collega 'aan de andere kant' doet. Voor de kennis over Brussel en voor het oplossen van problemen kan dat alleen maar een meerwaarde betekenen.'

Stakeholder-engagement

U was betrokken bij de G-1000 burger-top. Denkt u dat dit participatieve concept van 'deliberatieve democratie' ook in een stedelijke Brusselse context kan werken?

'Ik denk niet dat we per se een G-1000 voor Brussel moeten organiseren,

waarbij we Brusselaars in kleine groepen oplossingen laten zoeken voor de Brusselse uitdagingen. We moeten wel verder werk maken van de methodologie van 'stakeholder-engagement' en daarbij de juiste stakeholders rond de tafel verzamelen: beleidsmakers, ambtenaren, middenveld en burgers.

Stakeholder-engagement komt mooi aan bod in het boek 'Vreemdgaan voor Managers' van Cato Leonard en Elke Jeurissen. Hoe kan je verschillende partners, met elk hun eigen, soms tegenstelde belangen, rond de tafel krijgen voor een open gesprek? Hoe kan je daarbij een klimaat creëren waarbinnen elke partij bereid is om bruggen te slaan en te bekijken hoe er kan worden samengewerkt aan gedeelde doelstellingen? Naar mijn aanvoelen is de oefening van Stadspiratie ook zo verlopen.'

Luisterbereidheid

'Ander belangrijk aspect bij zulke participatieve processen is de luisterbereidheid van het beleid achteraf, ten aanzien van de aanbevelingen. De Staten-Generaal in 2009 was een inspraakmoment dat gegroeid is vanuit het middenveld met een grote rol voor de Brusselse universiteiten. Uit de gevoerde debatten kwamen belangrijke en interessante bevindingen, maar uiteindelijk is er vanuit het beleid weinig mee gebeurd. Omdat het vanuit burgerparticipatie is gegroeid, bleek het te gemakkelijk om het als iets vrijblijvends te beschouwen. In die zin is het alvast een stap in de goede richting dat Stadspiratie vanuit de VGC zelf werd georganiseerd.'

Sociale problemen de baas blijven

Wat zijn de belangrijkste uitdagingen voor het beleid in Brussel?

'Brussel is de derde rijkste stadsregio van Europa en tegelijkertijd is er een

grote sociale dualisering. Een van de Brusselaars leeft in kansarmoede, heel wat jongeren zitten in problematische onderwijstrajecten en er is hoge jeugdwerkloosheid in de kanaalzone. Brussel kampt verder met een tekort aan plaatsen in het onderwijs en de kinderopvang. De VGC doet enorm veel op dat vlak en is een zeer goede speler, maar er zijn wel moeders die niet gaan werken omdat ze hun kind niet kwijt kunnen in een crèche.

We kunnen het ons echt niet permitteren om te denken dat onze huidige inspanningen volstaan. Reflectie-momenten, waarbij je terug geconfronteerd wordt met de cijfers, de mensen achter de cijfers en de grote uitdagingen, kunnen belangrijke instrumenten zijn voor verbetering van het beleid.'

'Doe eens wat meer participatieve momenten samen'

Stadspiratie werd in maart 2013 afgesloten. En wat nu?

'De volgende stap zou kunnen zijn om over een of twee jaar een gelijkaardig initiatief op te zetten, samen met de Franstalige administraties en beleidsmakers. Eventueel worden de conclusies van de Staten-Generaal als vertrekpunt genomen. Want die zijn tenslotte vanuit het middenveld geformuleerd. Bovendien hebben ze al een bicommunautair of multicommunautair karakter.

Initiatieven als Stadspiratie zijn ideale instrumenten om een mentaliteitsverandering op gang te brengen. Er zijn grote uitdagingen, maar een aantal van die problemen zijn nu ook weer niet zo moeilijk om op te lossen. Doe eens wat meer participatieve momenten samen.'

Van Stadspiratie naar Stedenfonds III (2014-2019)

- Tussen oktober 2012 en maart 2013 organiseerde de VGC het inspraak- en participatietraject Stadspiratie, met gesprekstafels, een online bevraging en debat- en ontmoetingsmogelijkheden.
- Zo'n 400 deelnemers, vooral uit het brede Brusselse werkveld, formuleerden hun adviezen en aanbevelingen over drie centrale thema's: 'Opgroeien in de stad', 'Investeren in sociale mobiliteit en emancipatie' en 'Stedelijk coalities als hefboom voor vernieuwing'.
- Tegelijk was er een inspraaktraject voor alle VGC-adviesraden en een schriftelijke bevraging bij alle organisaties die in 2012 Stedenfondsmiddelen kregen.
- Tijdens het slotmoment in maart 2013 werden de resultaten van het inspraaktraject voorgesteld en ging het College van de VGC in debat met academici en stedelijke experts. Alle ideeën en bevindingen van Stadspiratie vormden een belangrijke inspiratiebron voor het nieuwe Stedenfondsprogramma 2014-2019.

Het nieuwe Stedenfondsprogramma 2014-2019: focus op kansengroepen, demografische groei en sociale cohesie

- **Werken aan een kindvriendelijke stad**
De VGC bouwt het aanbod van Nederlandstalige gemeenschapsvoorzieningen voor kinderen, jongeren en jonge gezinnen verder uit. Er komen onder meer extra opvangplaatsen voor baby's en peuters, nieuwe Brede Scholen en een vernieuwend vrijetijdsaanbod voor jongeren.
- **Stimuleren van sociale mobiliteit en emancipatie van kansengroepen**
De VGC maakt werk van opleidings- en tewerkstellingsinitiatieven, cultuur- en sportparticipatie, sociaal-artistieke projecten en welzijns- en gezondheidswerkingen voor kwetsbare groepen, met extra aandacht voor jongeren en jongvolwassenen.
- **Investeren in lokale en stedelijke netwerkontwikkeling, participatie en innovatie.**
De VGC biedt ruimte voor ontmoeting, samenwerking en netwerking via Brede Scholen, gemeenschapscentra en lokale dienstencentra. Ze bouwt laagdrempelige welzijnsvoorzieningen en knooppunten voor zorgnetwerken uit. Verder maakt de VGC werk van sociale innovatie, coproductie en co-creatie.
- Tot slot zet de VGC heel wat middelen in voor investeringen in de infrastructuur van gemeenschapsvoorzieningen met een sterkere klemtoon op het openstellen en multifunctioneel maken van gemeenschapsinfrastructuur.

Lees alles over Stadspiratie en de beleidsvereenkomst Stedenfonds op <http://www.stadspiratie.be>.

© Lander Loecx

professor Dirk Jacobs

Erfgoed bewaren: een kwalitatief depotbeleid voor Brussel

Interview met Loes Nijsmans (depotconsulent VGC)

Hoe komen we tot een kwaliteitsvol erfgoedbeleid? In de beleidsverklaring 2013–2014 van het VGC-College trad het depotbeleid uit de schaduw als een van de belangrijke aandachtspunten van het erfgoedbeleid. Een punt waaraan de VGC al sinds 2011 achter de schermen bouwt.

Loes Nijsmans

Erfgoedcollecties goed bewaren

De VGC zet – net als de vijf Vlaamse provincies – een regionaal depotbeleid op poten. Dat valt binnen het Cultureel Erfgoeddecreet van de Vlaamse Gemeenschap. Loes Nijsmans, depotconsulent voor de VGC, vertelt: 'Een doordacht depotbeleid zorgt voor een goede bewaring van erfgoedcollecties: in depots van musea, archieven en heemkundige kringen. De gevaren zijn een te droog of te vochtig klimaat, insecten, stof en tegenslagen zoals wateroverlast.'

Depotbeleid: noodzakelijk?

'De VGC gaf de opdracht tot een onderzoek van de noden en de wensen qua depotbeleid bij de Brusselse archieven', gaat Loes verder. 'Dat voerde de VUB in 2011–2012 uit. De resultaten zijn samengevat in een brochure die u gratis afhaalt bij de erfgoedcel. Of die u downloadt op <http://www.erfgoedbrussel.be>.

Adviseren, sensibiliseren en begeleiden

'Het depotbeleid in Brussel samengevat? Adviseren, sensibiliseren en begeleiden. We organiseren vormingen en trajectbegeleiding, bijvoorbeeld rond calamiteitenplanning.

Zes Brusselse erfgoedinstellingen werken nu samen aan een calamiteitenplan onder het motto: 'beter voorkomen dan genezen'. Een gespecialiseerde firma begeleidt hen naar een plan bij brand, waterschade of diefstal in het depot.'

Uitleendienst

'De VGC heeft haar eigen uitleendienst met toestellen die helpen bij een goede bewaring in het depot. Denk aan dataloggers om het klimaat te meten en te registreren, ontvochtigers of museumstofzuigers.'

Een doordacht depotbeleid zorgt voor een goede bewaring van erfgoedcollecties: in depots van musea, archieven en heemkundige kringen

AMVB

'Het AMVB, het Archief en Museum voor het Vlaams Leven te Brussel, ondersteunt mee het depotbeleid. Het biedt vooral expertise in archiefbewaring en digitalisering.'

Samenwerking met Vlaamse provincies

De VGC werkt voor het depotbeleid samen met de Vlaamse provincies. 'We blijven niet op ons eilandje zitten', benadrukt Loes. 'Er is een driemaandelijke uitwisseling via het interprovinciaal depotoverleg. En we werken ook samen instrumenten uit zoals de virtuele depotconsulent <http://www.depotwijzer.be>. Daar vinden alle soorten erfgoedinstellingen, professionelen én vrijwilligers informatie over depotwerking in de praktijk.'

In goede handen, erfgoed in depots

'De VGC organiseert bovendien elk jaar, samen met de provincies, een vormingstraject', besluit Loes. 'Dat kreeg de naam *In goede handen, erfgoed in depots* en bestaat uit een basis cursus met zes verdiepende modules.'

© Diederik Peeters

Red Herring, een project van kunstenaar Diederik Peeters.

Werken aan kwaliteit

Aandacht voor vernieuwing en experiment in het jeugd- en kunstenbeleid

De VGC draagt 'kwaliteit' hoog in het vaandel. Dat kwam het afgelopen jaar op verschillende manieren tot uiting, onder meer in het kunsten- en in het jeugdbeleid. Zo kregen kunstenaars ondersteuning via kunstwerkplaatsen en trajectsubsidies. De jeugddienst op zijn beurt behaalde het ESF-kwaliteitslabel en lanceerde een gloednieuwe website met nieuws en activiteiten voor kinderen, ouders en jeugdwerkers.

Kunstenwerkplaatsen

In het kunstenbeleid van de VGC is er permanent aandacht voor vernieuwing en experiment. Zo geeft de VGC bijvoorbeeld structurele ondersteuning voor kunstwerkplaatsen. Die zijn actief in verschillende disciplines: dans, performance, theater, media, muziek. Dikwijls gaat het ook om interdisciplinaire samenwerkingen. Kunstenaars vinden er ruimte en begeleiding om te experimenteren zonder dat er onmiddellijk een effectieve presentatie of productie uit moet voortvloeien.

Trajectsubsidies

De trajectsubsidies voor kunsten sluiten daarop aan. Via trajectsubsidies krijgen kunstenaars ondersteuning om te werken aan een evolutie in hun oeuvre. In tegenstelling tot projectsubsidies, waarbij het gaat om concrete realisaties, ligt de output niet op voorhand vast: het resultaat wordt onderweg bereikt. Vernieuwing, verdieping en verbreding van de artistieke taal staan daarbij centraal. U leest er alles over in de publicatie over trajectsubsidies die u kunt aanvragen of downloaden op <http://www.vgc.be/publicaties>.

Kwaliteitslabel voor de jeugddienst

Binnen de VGC-jeugddienst liep in 2013 een project over minderjarige nieuwkomers en vrije tijd, met steun van het Europees Sociaal Fonds (ESF). Naar aanleiding van dat project onderzochten twee onafhankelijke auditoren van het ESF-Agentschap de interne kwaliteitszorg binnen de jeugddienst. Na een uitgebreid onderzoek was hun eindoordeel positief. Dat betekent dat de jeugddienst als organisatie voldoet aan de Europese voorwaarden voor kwaliteitsmanagement. Het behalen van dit kwaliteitslabel is niet alleen de verdienste van de jeugddienst, maar ook van iedereen die dagelijks meewerkt aan een beter jeugdbeleid in Brussel.

Brusselbazaar.be: nieuwe jeugdwebsite

Een zichtbaar resultaat van de aandacht voor een kwaliteitsvol jeugdbeleid is de website Brusselbazaar.be. Deze nieuwe site bundelt het uitgebreide vrijetijds- en vakantieaanbod voor de Brusselse jeugd en vervangt op die manier gedeeltelijk de vakantiegeds van de VGC-jeugd- en sportdienst. Via de online zoekmodule vinden bezoekers gemakkelijk de meest recente gegevens over de verschillende Nederlandstalige vakantie-initiatieven. Naast activiteiten bevat de site nuttige informatie voor ouders en jeugdwerkers.

Het depot van AMVB

Het depot van het Archief en Museum voor het Vlaams Leven te Brussel

Hoofdstuk 03

Plazey, festival in de voortuin van de stad

Het vrolijke muziekfestival in de schaduw van de basiliek kreeg in 2013 een volledig nieuwe invulling: tussen 12 juni en 7 juli bezette Plazey het Elisabethpark in Koekelberg. Met een tijdelijk café, een moestuin én een kippenhok. U ontdekte er afwisselend films en muziek, workshops voor kinderen, sportmomenten en debatten

Tijdelijk café als ontmoetingsplaats

Gemeenschapscentra De Platoon, Essegem en De Zeyp sloegen de handen in elkaar met een groep enthousiaste buurtbewoners en vrijwilligers en trokken een tijdelijk café uit recuperatiemateriaal op als centrale ontmoetingsplek. Ze lieten alle festivalstereotypes achter zich en creëerden een openbare ruimte met activiteiten voor en door Brusselaars. Vier weken lang was het de uitvalsbasis voor artistieke initiatieven, en dé ontmoetingsplaats voor kinderen en hun ouders, senioren, jonge twintigers, muzikliefhebbers, joggers, cursisten Nederlands ...

Midden in de wijk

In het Elisabethpark komen veel mensen samen, ieder met zijn ideeën. Zo ontstaan er veel sociale contacten. Door gedurende vier weken een plaats in te nemen in de wijk, leerden de bezoekers nog beter het potentieel en de thema's van hun buurt kennen. In 2013 werd naast het Nederlandstalige, ook het lokale aspect belangrijk: Plazey was er voor iedereen uit de buurt en de stad.

Woensdag kinderactiviteiten

Plazey 2013 had een druk programma. Kinderen van buitenschoolse en andere opvanginitiatieven konden elke woensdag in het park terecht voor creatieve en sportieve workshops. De laatste woensdag stond er zelfs een grapplingtoernooi op het programma. Buurtsport Brussel hielp met de organisatie van dat vechtsportevenement.

Donderdag filmavond

Donderdagavond was filmavond. U ontdekte er op groot scherm de resultaten van de kortfilmwedstrijd 'Cherchez la Basiliek' en de buurtfilm op basis van interviews. Maar Plazey projecteerde ook een reeks klassiekers, tekenfilms en nieuwe films in het park.

Vrijdag smullen en ... feest!

Op vrijdag serveerde de volkskeuken een verse hap. Ideaal in combinatie met een babbel, boeiende concerten en ... een feestje!

Zondag brunch

De zondagse brunch was uitgebreid en werd aangevuld met muziek, workshops en plezier.

Festivalweekend

Op het einde van de maand stelde Plazey een festivalweekend voor waarin het de succeselementen van de voorbije jaren combineerde. De deelnemers voegden muziek, animatie en theater samen met de artistieke en multidisciplinaire kunstjes die ze leerden in de workshops tijdens de festivalmaand.

Formidable

Naast activiteiten vond u op Plazey ook vier weken lang een kippenhok en een moestuin in bakken. Bedankt Tuinbouwschool Elishout! Brussel bleek ook voor kippen en groenten een formidabele stad om te

leven en te wonen. Dit geëngageerde project kon duidelijk op de goodwill van alle parkbezoekers rekenen.

Volgend jaar opnieuw!

De organiserende gemeenschapscentra De Platoon en De Zeyp gaan in 2014 op de ingeslagen weg verder. Ze focussen dan nog meer op sociaal-artistieke projecten. Er staat een theater- én een filmproject in de steigers dat over heel Brussel uitwaaiert.

Volgend jaar staan weer een hele reeks boeiende concerten op het programma. Plazey wordt opnieuw een ontmoetingsplaats voor alle Brusselaars. Want elkaar ontmoeten in een ontspannen sfeer met inspirerende artistieke momenten draagt bij tot een aangename en leefbare stad.

Bekijk de reportages van tvbrussel op <http://www.brusselnieuws.be/nl/video/tvbrussel/kinderen-spelen-21ste-plazey-op-gang-elisabethpark> en op <http://www.brusselnieuws.be/nl/video/tvbrussel/plazey-sluit-vernieuwde-versie-af-buurt-met-elkaar-kennis-laten-maken>.

Let's move the market

Congres over jongerenwerkloosheid

'Let's move the market' is een project dat aansluit bij het Europese subsidieprogramma 'Youth in Action'. Twaalf partners uit zes verschillende landen (Italië, Griekenland, Duitsland, Ierland, Slovenië en België) werken eraan mee. Een van de Belgische partners is Tracé Brussel, met het project 'Jump naar werk' dat wordt ondersteund door de VGC en Actiris.

Over jeugdwerkloosheid en ondernemerschap

Ervaring en kennis uitwisselen over jeugdwerkloosheid, met aandacht voor ondernemerschap: dat is het uitgangspunt van 'Let's move the market'. Het project loopt twee jaar. In die periode organiseert elk deelnemend land een meeting voor de Europese partners.

De Italiaanse gemeente Pordenone gaf in juni 2013 het officiële startschot. In november waren Tracé Brussel en Kenniscentrum Sociaal Europa als Belgische partners van het project gastheer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Aan het einde van het project volgt een samenvatting van alle netwerkmomenten. Daarnaast komen er ook instrumenten voor jeugdwerkers om activiteiten te organiseren rond werkloosheid en ondernemerschap en verschijnt er een mediabook met de jongereninitiatieven en hun resultaten.

Jump naar werk

De voorwaarden om deel te nemen aan het project 'Let's move the market': Een meeting, training of netwerkmoment én een jongerenevenement organiseren. De twee Belgische partners – het Kenniscentrum Sociaal Europa en Tracé Brussel – dienden 'Jump naar werk' in als nationaal jongerenevenement.

'Jump naar werk' geeft jongeren uit de derde graad van het Nederlandstalig secundair onderwijs een beter zicht op hun positie op de Brusselse arbeidsmarkt. Samen met de sociale partners, Actiris en de VGC probeert Tracé Brussel de overgang van school naar arbeidsmarkt gemakkelijker te maken. Dat doen ze onder meer door jongeren tijdig te informeren over hun zoektocht naar werk.

Europese partners op bezoek in Brussel

De Europese partners van 'Let's move the market' waren van woensdagnamiddag 6 november tot vrijdagvoormiddag 8 november te gast in Brussel. Tracé Brussel en Kenniscentrum Sociaal Europa organiseerden deze bijeenkomst voor ongeveer veertien Europese gasten en een vijftigtal Belgische partners. Het seminarie werd officieel geopend in de Spiegelzaal van het Brussels Parlement.

Op het programma stonden presentaties, getuigenissen en een voorstelling van de Belgische jeugdwerkloosheidscijfers, met een focus op Brussel. De bezoekers kregen ook uitleg over de aanpak van de problematiek, het project 'Jump naar werk' en andere onderwijsprojecten, zoals 'Ondernemende School' van Unizo. Daarnaast was er een ontmoeting met de Anderlechtse schepen van Tewerkstelling en was er tijd voor bezoeken aan een aantal organisaties in de kanaalzone: JES, Art2Work, Maks en Atelier Groot Eiland. De deelnemers bezochten ook SYNTRA Brussel en impulse.brussels met hun project 'Boost Your Talent' in Tour & Taxis.

MOS: aandacht voor milieuzorg op school

Nieuwe MOS-overeenkomst legt nieuwe accenten

Milieuzorg Op School, of kortweg 'MOS', is een educatief milieuzorgsysteem. MOS richt zich naar het Nederlandstalig basis- en secundair onderwijs in Vlaanderen en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, over de verschillende netten heen. Om het MOS-programma uit te voeren, is er een overeenkomst tussen de Vlaamse overheid, de VGC en de vijf Vlaamse provinciebesturen. Het afgelopen jaar kwam er een nieuwe overeenkomst, met nieuwe inhoudelijke accenten.

Scholen boeken drie keer winst

De VGC is sinds 2002 MOS-partner voor de uitvoering van het programma in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zij stelde daarvoor een Brusselse MOS-begeleider aan. Die moedigt Nederlandstalige scholen in Brussel aan om een werking rond milieuzorg te ontwikkelen. Scholen die in zee gaan met MOS, streven ernaar om milieuproblemen te voorkomen en te beheersen. Ze boeken winst op het vlak van milieu, maar ze realiseren ook financiële én educatieve winst.

MOS- ondersteuning voor scholen: wat en hoe?

Brusselse Nederlandstalige scholen die werk willen maken van milieuzorg, kunnen rekenen op verschillende vormen van ondersteuning. Zo kunnen ze een beroep doen op de gratis educatieve meetinstrumenten en didactische materialen rond de thema's water, afval, mobiliteit, energie en natuur. De Brusselse MOS-begeleider onder-

steunt hen als ze de milieuzorgwerking van hun school willen uitbouwen. Daarnaast zijn er tal van MOS-activiteiten waaraan ze kunnen deelnemen, zoals studiedagen, vormingsactiviteiten en laagdrempelige acties zoals de 'Dikke Truiendag' of de 'Walk for Water' op Wereldwaterdag.

MOS nu bijvoorbeeld aan bij 'Educatie voor Duurzame Ontwikkeling'. Dat is een integrale benadering die verschillende beleidsdomeinen overschrijdt en die linken legt met andere duurzaamheidsthema's zoals biodiversiteit en duurzame voeding.

Ondersteuning op maat

Daarnaast komt er een meer school-specifieke benadering: de MOS-ondersteuning wordt afgestemd op de specifieke noden van de scholen. Een school die alleen op zoek is naar informatie over milieuzorg op school, kan die vinden op de MOS-website of kan de MOS-begeleider aanspreken. Voor scholen die op korte termijn een project willen uitwerken, kan de MOS-begeleider tips en begeleiding geven om het thema pedagogisch te versterken. Als een school ervoor kiest om een milieuzorgbeleid én een pedagogisch project rond milieu op te starten, dan biedt MOS een meer intensieve trajectbegeleiding aan.

Educatie voor Duurzame Ontwikkeling

Op 2 juli 2013 sloten de Vlaamse overheid, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse provinciebesturen een nieuwe MOS-overeenkomst voor een periode van zes jaar. De overeenkomst introduceert nieuwe inhoudelijke accenten in de MOS-werking. Zo sluit

Stadsvernieuwing in de kanaalzone

VGC, Erasmushogeschool Brussel en Abattoir slaan de handen in elkaar

Stedelijke vernieuwing staat hoog op de agenda van de VGC. Een mooi voorbeeld daarvan is het [stadsvernieuwingproject](#) in de kanaalzone, waar de VGC samen met Erasmushogeschool Brussel en Abattoir haar schouders onder zet. De VGC kreeg daarvoor in 2013 een conceptsubsidie van de Vlaamse overheid.

Uitdagingen en mogelijkheden in de kanaalzone

De kanaalzone heeft heel wat mogelijkheden om tegemoet te komen aan acute uitdagingen in de stad. Zo biedt deze strook langs het kanaal veel kansen om bijvoorbeeld de demografische

groei op te vangen en tewerkstelling te creëren voor Brusselse jongeren.

De lokale economische en sociale mogelijkheden in deze wijk stimuleren en ontwikkelen staat daarbij voorop. Dat is een belangrijke strategie om uitsluiting en sociaal-ruimtelijke verdringing een halt toe te roepen.

De troeven van Kuregem

De Anderlechtse wijk Kuregem, in het zuidelijk deel van de kanaalzone, biedt uitgelezen mogelijkheden om een stadsvernieuwingproject op te zetten, met name op en rond de site van de Slachthuizen (Abattoir) en de campus van de Erasmushogeschool Brussel. Dit

gebied vormt een zeer interessante plek in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en heeft alle troeven om een succesvol stadsvernieuwingproject op te zetten: dynamische partners, ontwikkelingsrijpe sites ...

Subsidie voor stadsvernieuwing

Om de mogelijkheden voor een stadsvernieuwingproject te onderzoeken diende de VGC, samen met de Erasmushogeschool Brussel en Abattoir, een projectvoorstel in bij de Vlaamse overheid. Dat voorstel paste in de Vlaamse oproep 'Stadsvernieuwing', een jaarlijks terugkerende wedstrijd, waarbij Vlaamse steden en de VGC projecten kunnen indienen. De VGC kwam in oktober 2013 uit de bus als een van de zes winnaars van de oproep 'Stadsvernieuwing 2013'. Net als de vijf andere laureaten krijgt de VGC nu een conceptsubsidie. Die subsidie dient voor de financiering van een conceptstudie, die in de loop van 2014 van start zal gaan.

Voorstudie als eerste stap

Bedoeling van de conceptstudie is om het ontwerp van een stadsvernieuwingproject uit te tekenen, samen met sociaal-economische partners, het lokale middenveld en de verschillende Brusselse overheden. De VGC krijgt daarbij ondersteuning van een begeleidingsteam van de Vlaamse overheid. Om de conceptstudie zo goed mogelijk voor te bereiden voerde de onderzoeksgroep Cosmopolis in het najaar van 2013 een voorstudie uit, in samenwerking met het stedenbouwkundige bureau BUUR. Dat gebeurde in opdracht van de VGC. De voorstudie leverde een eerste aanzet voor het ontwerp van het stadsvernieuwingproject.

Wilt u graag meer lezen over de initiatieven van de Vlaamse overheid rond stadsvernieuwing en over de conceptsubsidie?

Neem dan een kijkje op http://www.thuisindestad.be/Stadsvernieuwing_4.html.

MediKuregem springt in de bres voor een gezondere wijk

Innovatief project over gezonde voeding

© Christophe Vander Eecken

Dokter Louis Ferrant werkt al 36 jaar als huisarts in Kuregem. U vindt hem elke dag in het Wijkgezondheidscentrum MediKuregem, een Nederlandstalige vzw die multidisciplinaire eerstelijnsgezondheidszorg biedt aan buurtbewoners. Ziektepreventie en gezondheidspromotie staan centraal. Dankzij de VGC kon MediKuregem een voltijdse diëtiste aanwerven, Melissa Barquero Godinho. Dokter Ferrant en mevrouw Barquero Godinho vertellen meer over het project 'Gezonde voeding en beweging: de eerste lijn in actie'.

© Christophe Vander Eecken

Dokter Ferrant

Groeiende diversiteit

Dokter Ferrant, u bent al 36 jaar huisarts in Kuregem. Als u terugblijkt in de tijd, welke veranderingen ziet u zoal?

'Ik zag de situatie in Kuregem enorm evolueren. Wat me vooral opvalt, is de grotere diversiteit. In 1976 hadden we zo'n 55% Belgen in de praktijk. Vandaag heeft 85% van de mensen die hier over de vloer komen, geen Belgische roots. Dat is vooral te verklaren door de nabijheid van het Zuidstation. Daar is een grote concentratie van mensen die naar België komen op zoek naar een betere toekomst. Ze hopen hier meer kansen te krijgen op het vlak van werk en ontwikkeling.

Ook de socio-economische achterstelling vergroot. Drie decennia geleden was 10% van de buurtbewoners werkloos. Vandaag is dat 45%. Jongeren krijgen weinig ontwikkelingskansen. Ze vinden moeilijk een job. Er zijn nog altijd veel werkgevers die zich laten afschrikken door afkomst.'

Gebrek aan informatie

Kuregem is een wijk waar nog meer moet worden geïnvesteerd in ontwikkelingskansen voor de jeugd. Ook de aandacht voor gezondheid is cruciaal. Heel wat jongeren en buurtbewoners ondervinden gezondheidsproblemen, al dan niet in combinatie met overgewicht. Kunnen we ervan uitgaan dat deze problemen met elkaar samenhangen?

'De gezondheidsproblemen worden volgens mij vooral veroorzaakt door een gebrek aan informatie', vertelt dokter Ferrant. 'De mensen laten hun eet- en leefgedrag nog te vaak beïnvloeden door de tv. Als arts merk ik vooral dat ouders hun kinderen vaak producten geven die helemaal niet zo gezond zijn. Denk maar aan kaasjes en gesuikerde yoghurtjes in alle smaken en kleuren die erg populair zijn door de aantrekkelijke reclame die ervoor gemaakt wordt. Ouders zien deze melkproducten, die te veel vetten, suikers en eiwitten bevatten, als een teken van welvaart. We raden ouders af om hun kinderen dit soort zuivelproducten voor te schotelen, maar de tv en de reclame moedigen hen aan om dat net wel te doen.'

Mensen laten hun eet- en leefgedrag nog te vaak beïnvloeden door de tv

VGC-steun voor 'Gezonde voeding en beweging'

Er is in Brussel nood aan diëtisten die ervaring hebben met mensen in armoede en met mensen met een migratieachtergrond. Daarom investeerde de

© Christophe Vander Eecken

Diëtiste Melissa Barquero Godinho

VGC in een voltijdse diëtiste in het Wijkgezondheidscentrum Medi-Kuregem. Dat resulteerde in het project 'Gezonde voeding en beweging: de eerste lijn in actie'.

Melissa Barquero Godinho leidt als diëtiste dit project. Wat zijn haar ervaringen tot nu toe?

'We zijn heel tevreden met de resultaten die we tot nu toe bereikten', vertelt ze. 'Mijn werk bestaat uit twee delen. Enerzijds help ik patiënten via individuele consultaties en organiseer ik voedings- en kooksessies. De wachtkamer doet daarbij ook dienst als informatieruimte, met folders en affiches. Daarnaast organiseer ik preventieve wijkgerichte initiatieven – ook voor niet-patiënten. Zo stapte ik mee in het project 'Ratatouille' van het Huis der Gezinnen, waarbij onze samenwerking heel mooie resultaten oplevert. Het is een workshop van zes weken met kooksessies, theorie en vorming. Deelnemers leren op een praktische en gemakkelijke manier meer over voeding.'

Gezonde voeding in de buitenschoolse opvang

'Samen met IBO (Initiatief voor Buitenschoolse Opvang) KIK (Ket in Kuregem) werkten we een project uit rond voeding in de buitenschoolse opvang', gaat Barquero Godinho verder. 'Het IBO klopte bij ons aan omdat de begeleiders vaststelden dat kinderen van thuis uit heel uiteenlopende, maar vooral slechte voeding meekregen. Van koude frieten, oliebolletjes, dürüms tot soms helemaal niets. Omdat we duurzaam willen werken, pakten we alle groepen aan: kinderen, ouders én begeleiders. We motiveren hen om gezondheidsbevorderend te denken en te handelen. Vandaag leeft het project nog heel erg bij KIK en we merken ook dat er nog veel tips effectief toegepast worden. Het KIK-project werd al voorgesteld aan andere IBO's. Logo Brussel en de entiteit Gezin van de VGC werken eraan om het project makkelijk elders in te zetten. Zo kunnen ook andere IBO's het overnemen.'

© Leo Estercam

De Binnenband/ Brucyclons 2013

Fietsroute langs de 22 gemeenschapscentra

De ideale activiteit voor een autoloze zondag? Fietsen! Daarom organiseerden Cultuurcentrum Brussel en de VGC-sportdienst op 22 september samen met de Fietsersbond opnieuw De Binnenband/Brucyclons. Dat is een mooie bewegwijzerde fietsroute langs de 22 gemeenschapscentra. En het was een succesvolle editie!

Nog beter dan vorig jaar

In 2012 zag de eerste vernieuwde Binnenband/Brucyclons het licht. 7 van de 22 gemeenschapscentra openden toen hun deuren voor de fietsers. Dat werkte aanstekelijk en in 2013 deden alle 22 gemeenschapscentra actief mee. Een hele zondag lang zag je overal in Brussel fietsers op weg naar het volgende gemeenschapscentrum.

Nieuwe stukjes Brussel ontdekken

De Binnenband/Brucyclons leidde fietsers langs onverkende wegen. 71 km bewegwijzerd parcours verbond de 22 gemeenschapscentra met elkaar. Het traject bood niet alleen een mooi alternatief voor het drukke stadscentrum, maar zette de gemeenschapscentra ook op een unieke manier in de kijker. Stempeltjes motiveerden de fietsers om zo veel mogelijk centra te bezoeken.

Fietsen in Brussel

Fietsen in Brussel is niet altijd even gemakkelijk. Daarom promoot Cultuurcentrum Brussel ook deze vorm van zachte mobiliteit. De VGC-sportdienst ziet dan weer graag veel Brusselaars op de fiets springen om zich sportief uit te leven. En de Fietsersbond was, dankzij zijn expertise, de ideale partner. Restte de ideale gelegenheid: de autoloze zondag! Maar de route blijft leven, dankzij de gratis fietskaart.

Volgend jaar opnieuw

Cultuurcentrum Brussel en de VGC-sportdienst willen ook in 2014 een nieuwe Binnenband/Brucyclons organiseren en uitbouwen. Zo wordt het een vaste waarde om de gemeenschapscentra al fietsend te ontdekken op autoloze zondag.

Lokaal cultuurbeleid in Ukkel: samen het verschil maken

'We willen mensen samenbrengen en de drempels tot cultuur verlagen.'

© Christophe Vander Eecken

Bart De Smedt, Céline Jacquet en Katrijn Bombeke

Sinds 1 januari 2014 is Ukkel erkend als vijftiende Brusselse gemeente met een cultuurbeleidsplan en een cultuurbeleidscoördinator. Wat betekent dat voor de gemeente? Welk verschil zal het lokaal cultuurbeleid maken? Met die vragen trokken we richting Ukkel. Aan het woord zijn Katrijn Bombeke, jeugdbibliothecaris van de gemeentelijke Nederlandstalige bibliotheek, Bart De Smedt, centrumverantwoordelijke van gemeenschapscentrum Candelaershuys en Céline Jacquet, sinds 1 november cultuurbeleidscoördinator van de gemeente Ukkel.

Wat voorafging

Ukkel schreef in 2013 voor het eerst een gemeentelijk cultuurbeleidsplan. Wanneer werd de beslissing genomen om dat te doen?

'De schepen van Cultuur heeft mee aan de kar getrokken, samen met de Nederlandstalige verkozenen in Ukkel', vertelt Bart. 'In 2004 is de bibliotheek opgericht. Dat was de eerste stap om erkend te worden. Jarenlang wou de gemeente niet verder gaan. Er was geen cultuurbeleidscoördinator aan Fransstalige kant. En dus mocht er ook geen komen aan Nederlandstalige kant.'

'Na de gemeenteraadsverkiezingen stond het in het akkoord van de meerderheid. Daarna heeft men er snel werk van gemaakt', vult Céline aan.

Een kort en krachtig parcours

Jullie maakten pas eind augustus kennis met Céline. In minder dan twee maanden tijd schreven jullie samen een cultuurbeleidsplan, terwijl de cultuurbeleidscoördinator nog niet officieel in dienst was. Hoe verliep dat?

'Het was een kort maar krachtig parcours', lacht Bart. 'Er was ook wel al het een en ander, vanuit de bibliotheek en het Candelaershuys. Verantwoordelijken en besturen van de gemeente, de bibliotheek en het gemeenschapscentrum staken de koppen bij elkaar.' 'Iedereen was van meet af aan erg enthousiast', vertelt Katrijn.

'Verenigingen, scholen, bezoekers van de bibliotheek, mensen die wij aanspraken om in de cultuurraad te zeten: iedereen ziet dit als een kans om een grote stap voorwaarts te zetten, om te komen tot een betere samenwerking tussen de partners.'

'Er was ongelooflijk veel uitwisseling op korte tijd. Wat mij opviel, was de openheid en de positieve dynamiek in de cultuurraad', benadrukt Céline.

Naar meer samenwerking

Wat gaat er veranderen tegenover vroeger?

'Onze samenwerking moet intenser worden', vertelt Katrijn. 'We werkten te veel naast elkaar en naast andere bestaande initiatieven.'

'Iedereen is vooral met zijn eigen ding bezig. En iedereen doet dat goed, maar je kunt meer partners vinden om mee samen te werken en zo je draagvlak vergroten', verduidelijkt Céline. 'Er zijn een aantal doelgroepen die we absoluut moeten bereiken.'

Ukkel: rijk, groen en Franstalig?

Wie zijn die doelgroepen dan? Ukkel staat bekend als een zeer rijke, zeer groene en overwegend Franstalige gemeente.

'Dat is niet helemaal waar', nuanceert Bart. 'Ukkel is groot en ook verscheiden. Het westelijke deel van Ukkel en de

Alsebergsesteenweg hebben een heel andere bevolking dan het oosten. Stalle zou een wijk in Laag-Vorst of in Schaarbeek kunnen zijn. Alle sociale woningbouw, zoals de woonwijk Homborch, zit aan de westkant.'

'De sociale wijken aan de westkant voelen zich uitgesloten van wat er in Ukkel gebeurt. Ze profiteren niet echt van het culturele aanbod, van het groen en de parken. We moeten eerst werk maken van communicatie: de mensen daar laten weten welk aanbod er eigenlijk al is', verduidelijkt Céline. 'En we hebben veel alleenstaande ouders in het westen van Ukkel.'

'Een rijke gemeente heeft ook nadelen', gaat Bart verder. 'Welke jongere uit Ukkel kan hier blijven wonen? Ook voor jonge gezinnen is Ukkel onbetaalbaar. Ukkel is een sterk vergrijzende gemeente.'

Cultuurdrempels verlagen

In jullie cultuurbeleidsplan staat: 'Het is de bedoeling aandacht te hebben voor diversiteit en voor wat er leeft in Ukkel en haar wijken.'

'We willen meer zichtbaarheid voor het Nederlandstalige cultuurbeleid', vertelt Céline.

'En we willen meer naar mensen toe gaan', gaat Bart verder. 'We willen mensen samenbrengen en de drempels tot cultuur verlagen.'

Experimenteren, verdiepen, verbreden

Om welke verandering gaat het?

'Dit jaar organiseerden we voor het eerst een gezamenlijke nieuwjaarsreceptie', vertelt Bart, 'de gemeente met het gemeenschapscentrum en de bibliotheek en dienstencentrum Lotus. Dat is echt een unicum. Het was feest: we vierden de samenwerking en maakten ons cultuurbeleidsplan bekend.'

Er was ongelooflijk veel uitwisseling op korte tijd. Wat mij opviel, was de openheid en de positieve dynamiek in de cultuurraad

en de Nederlandstalige bibliotheken waren daar vroeger niet bij betrokken. Als organisaties elkaar betrekken bij elkaars activiteiten, dan is dat een meerwaarde voor iedereen. We willen veel meer dan vroeger samenwerken met de gemeentelijke diensten.'

Kon dat vroeger dan niet?

'Het zoeken naar samenwerkingsverbanden en partners is heel arbeidsintensief', legt Katrijn uit. 'De cultuurbeleidscoördinator kan nu die rol op zich nemen en partners met elkaar in contact brengen.'

'Céline zorgt voor een grote dynamiek', gaat Bart verder. 'De gemeente organiseert al jaren iedere zomer een parkfestival met muziekovertredens. Het Candelaershuys gaat daar nu aan meewerken, vanuit onze specifieke knowhow.'

'Er zijn zo veel mogelijkheden', vult Céline aan. 'Bij de dienst 'parascolaire' bijvoorbeeld. Dat is een dienst die heel goed draait. Ze zijn bereid om in de zomer van 2014 ook een aanbod te doen in het Nederlands. Een experiment nog, kleinschalig.'

'Lokaal cultuurbeleid is erg spannend', benadrukt Bart nog. 'Het is een uitdaging, een verdieping en verbreding van onze werking, nieuwe contacten, een nieuwe dynamiek.'

'Op 10 oktober vieren wij het tienjarige bestaan van de bib', gaat Katrijn verder. 'Daarover denken we nu na. We gaan meer samenwerken met bestaande gemeentelijke initiatieven. Een mogelijkheid is een samenwerking met het stripfestival in Ukkel. De Franstalige

Meer weten over lokaal cultuurbeleid in Brussel?

In 2013 gaf de VGC een boek uit over tien jaar lokaal cultuurbeleid in Brussel. Het decreet op het lokaal cultuurbeleid uit 2001 heeft in Brussel een evolutie in gang gezet die men tot kort daarvoor onmogelijk achtte. Dit is een boek over die evolutie, vol bijzondere verhalen en projecten die zich afspeelden dicht bij de burger. Het boek schetst ook de uitdagingen: hoe kan het lokaal cultuurbeleid mee bouwen aan het Brussel van morgen?

Het boek is gratis. U kunt een exemplaar aanvragen via sociaalcultureelwerk@vgc.be of 02 563 05 38.

Lokaal cultuurbeleid Al 15 Brusselse gemeenten maken werk van lokaal cultuurbeleid

Sinds 2002 werkt de VGC intensief samen met de Brusselse gemeenten in het kader van het lokaal cultuurbeleid. 2013 was een scharnierjaar voor het lokaal cultuurbeleid. Vijftien gemeenten schreven een lokaal cultuurbeleidsplan voor de periode 2014-2019. De VGC ondersteunde hen daarbij met een vormings-traject en feedbackgesprekken op de cultuurbeleidsplannen-in-voering.

Ook op lokaal niveau is lokaal cultuurbeleid een verhaal van samenwerking. Het sociaal-culturele leven staat centraal, de gemeenschapscentra en de bibliotheken zijn de vaste partners. En ondertussen werden de samenwerkingsverbanden in veel gemeenten uitgebreid naar onder meer kunstinstellingen, lokale dienstencentra, jeugdhuizen, het deeltijds kunstonderwijs, coördinatoren van de Brede School. Zij gaven mee gestalte aan vijftien wervende, omgevingsgerichte en goed doordachte cultuurbeleidsplannen.

Hoofdstuk 04

Huis van het Nederlands Brussel viert tiende verjaardag

Het afgelopen jaar mocht het **Huis van het Nederlands Brussel** tien kaarsjes uitblazen. Die tiende verjaardag vierde het Huis op 18 oktober tijdens 'De Nacht van de Ambitie', een groot feest in BOZAR. Tientallen Brusselse organisaties, bedrijven, cursisten Nederlands en sympathisanten kwamen mee feesten.

Volwassenen informeren over en doorverwijzen naar de meest geschikte les NT2 ('Nederlands als tweede taal'): dat is de basisopdracht van het Huis van het Nederlands Brussel. Het Brusselse Huis krijgt daarnaast nog bijkomende opdrachten van de Vlaamse Gemeenschap en van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dat gaat van taal- en kwaliteitsondersteuning voor cursussen NT2, over het creëren van taaloefenkansen voor anderstaligen, tot de begeleiding van bedrijven en organisaties die een grotere en meer doordachte plaats willen geven aan het Nederlands in hun werking.

Ambities voor nog eens tien jaar Huis van het Nederlands

De voorbije tien jaar zette het Huis van het Nederlands veel verschillende projecten op. Om dat te vieren lanceerde het Huis een wedstrijd waarbij organisaties en individuen hun ambities voor nog eens tien jaar Huis van het Nederlands konden indienen. De winnaars zijn alle Brusselse cursisten NT2, het Schoolinterventieteam, drie woonzorgcentra en vier gemeenschapscentra: De Zeyp, Essegem, De kroon en de Pianofabriek. Hun ideeën en plannen krijgen een plaats in het volgende beleidsplan 2015-2020 van het Huis van het Nederlands.

Expert op het vlak van Nederlands als tweede taal

Het Huis van het Nederlands Brussel werd opgericht in 2003. Tijdens dat eerste jaar kwamen bijna 3.000 Brusselaars langs bij het Huis, op zoek naar een cursus Nederlands.

Ondertussen ontving het Huis in haar tienjarige bestaan meer dan 100.000 Brusselaars. En ook steeds meer bedrijven, opleidingsorganisaties, kinderdagverblijven, scholen, socioculturele en andere organisaties doen een beroep op het Huis. Zo bouwde het Huis in Brussel een werking en expertise uit op verschillende gebieden: taaladvies en taalbeleid, duidelijke taal, oefenkansen Nederlands en pedagogische ondersteuning.

Op tien jaar tijd ontwikkelde het Huis van het Nederlands Brussel zich tot dé expert op het vlak van 'Nederlands als tweede taal' in Brussel. Het Huis van het

Nederlands organiseert zelf geen lessen. Mensen die Nederlands willen leren, kunnen bij het Huis aankloppen om niveautests te doen. Het Huis bepaalt dan welke cursus of welk traject het meest geschikt is en verwijst kandidaat-cursisten door naar een NT2-school die die specifieke cursus aanbiedt.

Nederlands leren

Steeds meer mensen in Brussel willen Nederlands leren. Maar ze hebben niet allemaal even veel of hetzelfde Nederlands nodig. Het Huis van het Nederlands ondersteunt daarom onder meer lesgevers NT2 die lesgeven aan specifieke doelgroepen. Bijvoorbeeld aan het verzorgend personeel van de rusthuizen, aan parkeerwachters, aan ambtenaren van de burgerlijke stand.

Voor cursisten die graag op eigen houtje Nederlands leren, is er de Taalgarage: een adviespunt dat informatie geeft over manieren om zelfstandig Nederlands te leren.

Eerste hulp bij taalbeleid

Verschillende Brusselse organisaties, bedrijven en diensten kloppen bij het Huis van het Nederlands aan om te werken aan een taalbeleid.

Het Huis van het Nederlands ondersteunt opleidings- en tewerkstellingsinitiatieven, het volwassenenonderwijs, het deeltijds onderwijs en ook het hoger onderwijs op het vlak van taal. Samen met de instellingen stippelen de taaladviseurs van het Huis een taalbeleid uit.

Sinds kort stelt het Huis een pool van taalcoaches te werk. Zij gaan concreet met de docenten en de begeleiders aan de slag. Samen herwerken ze hun lesmateriaal en passen ze hun instructies en hun methodieken aan het

anderstalige publiek aan. Zo gaat taalbeleid van theorie naar praktijk. En zo leren cursisten en studenten Nederlands op de opleidingsvloer, terwijl ze werkervaring opdoen, een vak leren of een diploma behalen.

Steeds meer bedrijven werken samen met het Huis van het Nederlands aan een taalbeleid voor hun personeel. Het Huis helpt hen om tijdens of na de werkuren leer- en oefenkansen Nederlands te bieden aan hun werknemers. Dat is maatwerk. Want elke firma of organisatie heeft andere noden. Zo werken een tiental woonzorgcentra, onder meer Paloke, Jourdan en Arctos, samen aan Nederlands. Ze organiseren lessen Nederlands voor hun personeel, in samenwerking met het Huis en op maat van de sector.

Huis van het Nederlands promoot het gebruik van het Nederlands

Het Huis van het Nederlands stimuleert Brusselaars om Nederlands te leren, te oefenen en te gebruiken. Zo ondersteunt het Huis met het project 'Nederlands voor ouders' anderstalige ouders zodat zij de schoolloopbaan van hun kinderen in het Nederlandstalig onderwijs beter kunnen opvolgen. Het Huis informeert de ouders over Nederlands als tweede taal en organiseert intake-sessies op scholen om de ouders naar de juiste cursus door te verwijzen.

De Nederlandstalige scholen in Brussel kunnen zich ook inschrijven voor vormingen 'Duidelijk Nederlands'. Schoolteams krijgen er tips om duidelijker te communiceren met anderstalige ouders: in

gesprekken, bij activiteiten, in brieven ... Het Huis van het Nederlands ondersteunt ook kinderdagverblijven en consultatiebureaus in hun communicatie met anderstalige ouders. Dat gebeurt via het project 'Groeien in taal'. Voor de ouders maakte het Huis een groeimeter met taaltips. Daarnaast stimuleert het Huis de kinderdagverblijven en de consultatiebureaus om Nederlands te gebruiken. Jonge kinderen komen zo al van kleins af aan in contact met het Nederlands en dat is goed voor hun taalontwikkeling. Het Huis werkt daarvoor samen met de taalondersteuners van de VGC.

Taaloefenkansen

Steeds meer anderstaligen willen Nederlands leren en zijn op zoek naar kansen om hun Nederlands te oefenen. Om daarop in te spelen werkten een aantal gemeenschapscentra samen met het Huis van het Nederlands om binnen hun gewone werking echte oefenplaatsen Nederlands te creëren. (Meer hierover leest u in het artikel 'Naar meer oefenkansen Nederlands voor andersstaligen' op de pagina 18).

En ook Muntpunt en Het Punt vzw zijn echte oefenkansen geworden voor anderstaligen die Nederlands willen oefenen. Beide organisaties stapten in 2013 mee in 'Oefenkans NL', het nieuwe project van het Huis van het

Nederlands Brussel. Via dat project doen anderstaligen vrijwilligerswerk in Nederlandstalige organisaties om zo de taal in de praktijk te oefenen.

(Over een van deze projecten leest u meer in het artikel 'Dromen in de Noordwijk en kansen voor lesgevers in spe' op pagina 24.)

Brusselse goede voorbeelden in heel Vlaanderen

De laatste jaren kwam er voor het Huis een extra dimensie bij. Want steeds meer andere Huizen van het Nederlands en organisaties in Vlaanderen gingen zelf aan de slag met de Brusselse ervaringen. Zo kon het Huis een heel aantal projecten succesvol overdragen. De werking 'Duidelijke taal', die in 2006 in Brussel ontstond, bestaat ondertussen in heel Vlaanderen voor verschillende sectoren. De Brusselse 'Taalgarage' vond navolging in Antwerpen en Limburg. 'Bijt in Brussel' bestaat in nagenoeg heel Vlaanderen als 'Bijt in je vrije tijd' en ook tal van andere Brusselse projecten kregen de voorbije jaren navolging in Vlaamse steden en regio's.

Het personeel van het Huis van het Nederlands tijdens de lunch.

VGC zet taal centraal

Op 8 oktober organiseerde de VGC een studiedag 'Taal Centraal' om organisaties te inspireren en hen op weg te helpen om hun taalbeleid uit te werken. 140 deelnemers zakten af naar het VGC-administratiehuis voor deze taaldag. Ze kwamen uit Brusselse organisaties die de VGC ondersteunt, of uit steden, gemeenten en organisaties buiten Brussel.

Ideeën uitwisselen

In de voormiddag wisselden deelnemers uit het Brusselse werkveld vooral ideeën uit over taalbeleid. Ze dachten in transversale groepen na over hoe ze als organisatie kunnen omgaan met taal en meertaligheid binnen hun werking. Ook bekeken ze wat de principes van de VGC-visietekst voor hun sector betekenen en hoe ze genuanceerd en aangevuld kunnen worden, op maat van de sector.

Taal bij de boterham

's Middags startten de informatiemarkt en Cinema 'Taal Centraal', waar deelnemers inspirerende filmpjes konden bekijken over taal en over goede voorbeelden van taalbeleid.

Workshops over taalbeleid

's Namiddags stonden verschillende thematische en praktijkgerichte workshops op het programma. Zo was er het praktijkvoorbeeld van Brede School Sint-Joost, waar men actief zoekt naar een goed evenwicht tussen Nederlands en meertaligheid. Kansenbevordering via ouderbetrokkenheid en talensensibilisering kregen bijzondere aandacht.

De workshop 'Samen werken aan een taalbeleid' leerde dat een taalbeleid het beste tot stand komt door samenwerking tussen het personeel en de doelgroep. Zo toonde gemeenschapscentrum De Zeyp hoe het activiteiten openstelt voor anderstaligen.

Inspireren, sensibiliseren, ondersteunen

Anne Geeroms van de VGC vertelt waarom de VGC zo'n studiedag organiseerde: 'De VGC is al lang bezig met taalbeleid, met een open houding tegenover andere talen. Dat wordt ook duidelijk in de VGC-visietekst 'Taalbeleid'. De VGC vindt het belangrijk dat Brusselaars kansen krijgen. Daarom zorgt ze voor voldoende oefenkansen Nederlands en voor een sterk en kwaliteitsvol Nederlandstalig aanbod. En dat met respect voor zowel het Nederlands als voor andere talen.'

De VGC werkt samen met partnerorganisaties om die doelstellingen te bereiken. We informeren en sensibiliseren, inspireren en ondersteunen mensen op het vlak van taalbeleid. Bijvoorbeeld op deze studiedag.'

Taaldrempels

'Nederlandstalige organisaties in Brussel botsen vaak op taaldrempels', zegt Elke Van Den Ende van het Onderwijscentrum Brussel. 'Zo spreekt het personeel niet altijd even goed Nederlands of moet het meerdere talen spreken, die het niet zo goed beheerst. En dan is de doelgroep van die organisaties nog eens meertalig ook. Een taalbeleid is dus noodzakelijk.'

De VGC is al lang bezig met taalbeleid, met een open houding tegenover andere talen.

Nadenken over taalbeleid

'De VGC vindt het belangrijk dat organisaties nadenken over taalbeleid', vertelt Anne. 'Daarom benadrukt ze in haar visietekst vier elementen waar organisaties zouden moeten bij stilstaan:

- positie van het Nederlands (bij het personeel, bij de doelgroep ...);
- positie van andere talen en hoe daarmee om te gaan;
- invloed op het personeelsbeleid;
- eigen houding tegenover het taalbeleid.'

'Een taalbeleid is maatwerk en helpt organisaties om hun doelstellingen te behalen', voegt Elke toe. 'Het is geen keurslijf waarin organisaties gedwongen worden.'

Taal Centraal geëvalueerd

'We maakten organisaties bewust van het belang van een taalbeleid en zetten hen op weg om er zelf een te ontwikkelen. Nu moeten we ze hierin verder ondersteunen', vertelt Anne.

'Veel organisaties waren enthousiast over het feit dat ze ideeën konden uitwisselen en elkaars werking leerden kennen. Elke organisatie is bezig met haar eigen werking en dan verliest ze soms uit het oog dat ze een schakel is in een groter geheel. Nochtans werken de diverse organisaties vaak aan dezelfde doelstellingen, maar dan op heel andere manieren. Leerrijk!' besluit Elke.

Bekijk het filmpje op <https://vimeo.com/vgcfilmpjes>

Naar meer oefenkansen Nederlands voor anderstaligen

Gemeenschapscentra en erfgoedorganisaties maken werk van meer taal oefenkansen

Steeds meer anderstaligen zijn op zoek naar plekken waar ze Nederlands kunnen oefenen. Om op die groeiende vraag een antwoord te bieden zetten de gemeenschapscentra en de erfgoedcel Brussel het voorbije jaar initiatieven op waar anderstaligen oefenkansen Nederlands krijgen. Daarvoor werkten ze samen met een aantal partners.

© Christophe Vander Eecken

Taal oefenkansen in de gemeenschapscentra

De gemeenschapscentra ontwikkelen eigen initiatieven of ze werken samen met partners zoals het Huis van het Nederlands of de vzw Bru-taal om anderstaligen kansen te bieden om Nederlands te leren en te oefenen. Zo creëren ze binnen hun gewone werking echte oefenplaatsen voor het Nederlands.

Happy hour en quiz

De gemeenschapscentra zijn voortdurend op zoek naar nieuwe mogelijkheden voor meer oefenkansen. Zo startten De Rinck, Kontakt en Essegem in 2013 samen met het Huis van het Nederlands een experimenteel traject op. Ze organiseerden onder meer een gezellig happy hour en een quiz. De NT2-cursisten, hun docenten en de medewerkers van het gemeenschapscentrum leerden elkaar zo beter kennen. In het Nederlands uiteraard. Doel is om in 2014 ook andere gemeenschapscentra warm te maken voor deze manier van werken.

Babbel & Actie

Daarnaast werken de centra, in samenwerking met Bru-taal, ook aan vernieuwende initiatieven om taal oefenkansen te creëren. Anderstaligen kunnen er niet alleen terecht voor de vertrouwde Babbelut-conversatietafels en de conversatiegroepen, maar ook voor Babbel & Actie: praten over wat je doet. Babbel

& Actie is gemakkelijk en laagdrempelig. Het aanbod werd het afgelopen jaar voortgezet en uitgebreid.

© De Zeyp

Koken, zingen of cultuur opsnuiven

In de gemeenschapscentra Elzenhof en De Zeyp oefenen anderstaligen Nederlands terwijl ze koken. Ze praten er in het Nederlands met elkaar, over de gerechten, en dat met de nodige begeleiding. In gemeenschapscentrum Ten Noey kunnen anderstaligen babbel en ... zingen. Iedereen is er welkom om samen te zingen in de 'Biebabbelied zanggroep'. In gemeenschapscentrum

De Rinck kunnen anderstaligen dan weer aansluiten bij een cultuurgroep Nederlands. Cultuur is de rode draad in deze groep die wekelijks samenkomt. Samen kiezen de deelnemers Nederlandstalige culturele activiteiten (theater, film, tentoonstelling ...) om te bezoeken. En na afloop is er tijd om na te praten uiteraard.

© Essegem

© Essegem

© Christophe Vander Eecken

Conversatietafels voor de erfgoedsector

Medewerkers uit onder meer de Brusselse musea en archieven die al een basiskennis Nederlands hebben, willen hun Nederlandse taalvaardigheid vooral aanscherpen. Om aan die vraag van anderstalige medewerkers in de erfgoedsector tegemoet te komen, organiseerde de VGC-erfgoedcel samen met vzw Bru-taal en de Brusselse Museumraad conversatietafels op locatie.

Het onthaalpersoneel en de publieksmedewerkers uit Brusselse erfgoedinstellingen (zowel vrijwilligers als vaste medewerkers) kunnen deelnemen aan taalateliers die gekoppeld zijn aan bezoeken van culturele instellingen.

De deelnemers worden tijdens de conversatietafel een halve dag ondergedompeld in de Nederlandse taal. Tijdens een rondleiding in een culturele instelling (achter de schermen) en een taalatelier achteraf krijgen ze volop oefenkansen om te luisteren en te spreken. Niet alleen oefenen ze zo hun Nederlands en spijkeren ze hun kennis bij, ze maken er ook kennis met hun collega's in musea, archieven of andere culturele instellingen.

Deze formule biedt de deelnemers dus meer dan alleen maar extra taal kennis. Het bezoek aan het Brusselse culturele aanbod is een extra stimulans. Het plezier om Nederlands te spreken in verschillende situaties en om in een ongedwongen, informele sfeer Nederlands te oefenen, staat voorop.

Nederlands op de werkvloer

VGC werkt aan taalbeleid

'Nederlands op de werkvloer' is de naam van het proefproject dat de VGC in het voorjaar van 2013 samen met het Huis van het Nederlands opstartte. Het project past binnen het groei-diversiteitsplan van de VGC en heeft onder meer als doel om de taaleisen op de werkvloer te bepalen voor personeelsleden van niveau D. Zo maakte het Huis taalprofielen op voor poets- en kluskrachten en voor onthaalmedewerkers en administratief assistenten. Daarnaast deden alle personeelsleden die nog niet zo goed Nederlands kennen, mee aan een test. Het Huis formuleerde vervolgens opleidingsadvies voor elk van hen: van lessen op maat op de werkvloer tot lessen uit het open aanbod van de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) of bij Brusselleer. Joke Jacobs van het Huis van het Nederlands en Annemie Troukens van de directie Personeel en HRM van de VGC vertellen er meer over.

© Christophe Vander Eecken
Joke Jacobs en Annemie Troukens

Werken aan taalbeleid

Joke Jacobs werkt bij het Huis van het Nederlands als adviseur taalbeleid voor Brusselse bedrijven en organisaties. 'Alle Brusselse werkgevers die 'iets' aan Nederlands willen doen voor hun werknemers, kunnen bij ons team terecht', vertelt ze. 'Wij geven hen een eenmalig advies of we sluiten een samenwerkingsakkoord om samen met hen aan taalbeleid te werken. We begeleiden bedrijven en organisaties uit heel verschillende sectoren: ziekenhuizen, gemeentelijke administraties, rusthuizen, winkels zoals Zara, Cora en Decathlon, maar ook bijvoorbeeld bpost, De Munt, Brussels Philharmonic en Oxfam.'

In 2012 kregen we de vraag van de directie Personeel en HRM van de VGC, om samen te werken aan taalbeleid in het kader van het groei-diversiteitsplan van de VGC.'

Evolutie Brusselse arbeidsmarkt

Annemie Troukens van de directie Personeel en HRM coördineert het project bij de VGC. 'Tijdens sollicitatiegesprekken krijgen we meer en meer mensen over de vloer van wie

We krijgen steeds vaker sollicitaties van mensen van een andere origine, van wie het Nederlands niet de moedertaal is. Ze zijn dikwijls erg gemotiveerd, maar ze kennen onvoldoende Nederlands.

de kennis van het Nederlands onvoldoende is om goed te functioneren', vertelt ze. 'Dat hangt samen met de evolutie van de Brusselse arbeidsmarkt. We krijgen steeds vaker sollicitaties van mensen van een andere origine, van wie het Nederlands niet de moedertaal is. Ze zijn dikwijls erg gemotiveerd, maar ze kennen onvoldoende Nederlands. Daarnaast zijn er in poets- en onderhoudsfuncties al mensen aan de slag die nog niet zo goed Nederlands kennen.'

Hoe kunnen we sterker staan om anderstalige medewerkers aan te werven? Welk taalniveau vragen we bij

aanwerving? Wat is de huidige taalsituatie? Hoe gaan onze diensten nu om met anderstalige medewerkers? Wat is de nood aan opleidingen Nederlands op de werkvloer? Met deze vragen stapten we naar het Huis van het Nederlands.'

Hoe gaan onze diensten nu om met anderstalige medewerkers? Wat is de nood aan opleidingen Nederlands op de werkvloer? Met deze vragen stapten we naar het Huis van het Nederlands.

Taalsituatie onder de loep

'Om op deze vragen een antwoord te geven, voerde ik eerst een taalomgevingsanalyse uit bij de gemeenschapscentra De Kriekelaar en De Pianofabriek', legt Joke uit. 'Ik nam er de

huidige taalsituatie onder de loep, door niveautesten, gesprekken met zowel Nederlands- als anderstalige medewerkers en observaties op de werkvloer.

Verder maakte ik taalprofielen op voor klus- en poetskrachten, onthaalmedewerkers en administratief assistenten. Met andere woorden: over welke kennis van het Nederlands moeten deze mensen beschikken om hun job goed te kunnen doen? Die resultaten checkte ik daarna bij twee andere gemeenschapscentra, Kontakt en De Markten, om zo een algemeen advies te formuleren voor taalbeleid.'

Taaldrempels wegwerken

'Daarnaast kregen de medewerkers van de directie Personeel en HRM ook cursussen Duidelijke taal,' vertelt Annemie. 'We leerden om onze brieven, e-mails, gesprekken beter af te stemmen op mensen die nog niet zo goed Nederlands kennen. Zo is het belangrijk om gemakkelijke woordenschat te gebruiken, beeldspraak te vermijden en te checken of ze alles begrepen hebben.'

'Tijdens deze vormingen hebben we inderdaad bekeken waar de taaldrempels liggen en hoe we die kunnen wegwerken', vult Joke aan. 'We hebben de taaleisen op de werkvloer vergeleken met die bij de selectie, om ervoor te zorgen dat de sollicitatie qua taal niet moeilijker is dan de job zelf.'

Taalbeleid Nederlands in uitgesproken Nederlandstalige organisatie

'Voor de VGC is dankzij dit project duidelijk vanaf welk niveau Nederlands werknemers in bepaalde functies goed

kunnen functioneren. Dat is belangrijk voor het uitwerken van een echt diversiteitsbeleid', vertelt Annemie.

'De personeelsdienst en de verantwoordelijken van de gemeenschapscentra zijn er zich ook meer dan vroeger van bewust dat er meerdere mogelijkheden zijn om te werken aan de kennis van het Nederlands bij anderstalige collega's', vult Joke aan. 'Alle medewerkers, ook de Nederlandstaligen, spelen daarin een rol.'

Met het team 'Taaladvies werknemers' van het Huis zijn we meestal aan het werk in tweetalige en in de praktijk vooral Franstalige organisaties en bedrijven. Ikzelf kon voor de eerste keer een taalbeleid helpen uitwerken in een uitgesproken Nederlandstalige organisatie, een fijne ervaring.

Dat Nederlandstalige werkgevers in Brussel nadenken over taalbeleid vinden we bij het Huis belangrijk en noodzakelijk. Zo kunnen ze op een realistische en doordachte manier taaldrempels verlagen en leer- en oefenkansen Nederlands bieden aan hun werknemers.'

Wie heeft baat bij welke opleiding?

'De VGC is ook meteen tot actie overgegaan. Intussen hebben we bij de medewerkers uit de doelgroep op niveau D een taaltest afgenomen om te weten wie baat heeft bij welke opleiding. De concrete opstart van taalacties is gepland voor 2014.'

© Jan Locus
De Pianofabriek

© Jan Locus
De Kriekelaar

Hoofdstuk 05

Centrale gegevens dankzij softwarepakket Yesplan

Het begon al in 2012, maar in 2013 veroverde Yesplan pas alle gemeenschapscentra. Dit softwareprogramma voor planning en registratie betekent een belangrijke stap in hun zakelijke ondersteuning.

Informatie centraliseren

In 2012 besliste de VGC om het softwarepakket Yesplan aan te kopen als ondersteuning voor de dagelijkse werking van de gemeenschapscentra (GC's). Medewerkers centraliseren hiermee online verschillende soorten informatie. Zo voeren ze onder meer planning, technische fiches, materiaal, personeel en promotieteksten nu nog maar één keer in. Die data gebruiken ze dan voor onder andere dag- en weekplanningen, projectfiches, jaarverslagen en rapportering.

Uniforme aanpak

De informatie, die wordt ingevoerd in Yesplan, is ook de bron voor verschillende websites van de GC's en van Cultuurcentrum Brussel. Dankzij Yesplan beheren en raadplegen de centra nu heel gemakkelijk gegevens. Deze uniforme manier van werken is ook mooi meegenomen voor een goede analyse van de werking van de centra.

Volgende stap

Yesplan past in het voornemen om de zakelijke en de praktische ondersteuning van de GC's verder te optimaliseren. Dankzij de verworven uniformiteit volgt in 2014 de volgende stap: de uitrol van een uitgebreide tool rond deelnemersbeheer. Daardoor wordt het mogelijk om online tickets te kopen bij de GC's.

Anders werken in de VGC: telewerk

VGC-medewerkers kunnen nu ook van thuis uit werken

De VGC geeft haar personeelsleden de kans om van thuis uit te werken. Dat sluit aan bij het 'anders werken' – een idee dat ze invoerde toen de administratie in de zomer van 2011 naar het Renaissancegebouw verhuisde.

Proefproject eindigt positief

Telewerk biedt voordelen voor de VGC en voor haar personeelsleden. VGC-telewerkers organiseren hun werk flexibeler en krijgen meer controle over de balans werk-privé.

In 2012 ging het proefproject van start. De deelnemers waren unaniem: dankzij telewerken ronden ze in alle rust hun projecten en taken af – zonder pendelstress, in een rustige omgeving waar ze ongestoord kunnen doorwerken. Het proefproject kreeg een positieve evaluatie en de VGC besloot om het uit te breiden.

Telewerk voor iedereen

Sinds september 2013 kunnen alle personeelsleden van de centrale administratie van de VGC zich kandidaat stellen voor het telewerkproject. Valt het te rijmen met hun takenpakket én geeft hun leidinggevende goedkeuring? Dan gaan ze thuis een of twee dagen per week aan de slag. Met een laptop, gsm en de nodige technische ondersteuning van de VGC.

Ondertussen zijn er al zeventig telewerkers onder de VGC-personeelsleden, uit alle directies. En dat aantal blijft groeien.

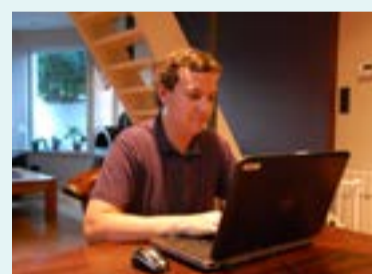
Enkele VGC-medewerkers aan het woord over telewerken

Liesbeth Holvoet

'Ik vind het wel fijn dat ik nu één keer per week mijn dochttertje van school kan afhalen en de juf en de andere ouders kan spreken aan de schoolpoort. Dat lukt nooit op een gewone kantoor dag.'

'Op het werk kan het soms enorm druk en rumoerig zijn. Als ik thuis werk, doe ik altijd de taken die meer concentratie vergen.'

Mattias Franssens

'Thuiswerken biedt het grote voordeel dat je je tijd flexibel kunt indelen. Je kunt vroeger beginnen, en vroeger stoppen, of later. Zeker met kleine kinderen kan de dag onvoorspelbaar starten. Op een thuis-werkdag kan ik dan gerust wat later beginnen werken.'

Soetkin Suetens

'Ik merk dat ik mijn werk anders en beter ben gaan plannen: welke taken kan ik het best op kantoor doen, en welke het best thuis? Mijn agenda is eigenlijk beter georganiseerd dankzij het thuiswerken.'

'Je moet wel de klik kunnen maken, je moet wel werken natuurlijk. Sommige mensen kunnen dat niet: werk is werk, thuis is thuis. Nu breng je wel je werk binnen in je huis. Als je dat onderscheid niet kunt maken, dat kan je beter niet aan telewerken doen.'

VGC lanceert nieuwe themawebsites

Bestaande sites krijgen grondige facelift

De Vlaamse Gemeenschapscommissie maakte in 2013 werk van haar online communicatie. Bestaande websites kregen een grondige opknappbeurt en nieuwe themasites zagen het licht. Katie Van Landuyt, VGC-webmaster en coördinator van de verschillende digitale projecten, volgde alles op de voet.

Vragen over het Nederlandstalig onderwijs in Brussel?

Surf dan snel naar onze vernieuwde website

ONDERWIJSINBRUSSEL.BE

ZOEKEN

en vind wat u zoekt!

EEN INITIATIEF VAN
VLAAMSE
GEMEENS
CHAPSCO
MMISSIE

Gebruiks- vriendelijkheid voorop

'De VGC wil op een toegankelijke manier communiceren met de burgers', vertelt Katie. 'Daarom ging er veel aandacht naar de gebruiksvriendelijkheid voor de bezoekers, de structuur en de inhoud van de websites.'

Inhoud scheiden van techniek

'Eerst en vooral kozen we voor een nieuw technisch platform, Drupal. Alle nieuwe VGC-websites werken nu op basis van dit contentmanagementsysteem. In mensentaal: dat is een systeem om de inhoud van websites op een eenvoudige manier te beheren. Het nieuwe systeem is erg flexibel en heeft uitgebreide technische mogelijkheden.'

'Het belangrijkste is dat inhoud en techniek van elkaar gescheiden zijn', legt Katie uit. 'Dat betekent dat webredacteurs op elk moment zelf de inhoud van hun website kunnen aanpassen, zonder dat ze daarvoor webprogrammeertalen of andere technische kennis nodig hebben. De webredacteurs worden op die manier ook verantwoordelijk voor de aanpassingen en het up-to-date zijn van hun site. Ze kunnen zelf nieuwe teksten en

foto's toevoegen of bestaande pagina's wijzigen. Ze hebben het helemaal zelf in de hand.

Elke VGC-dienst is verantwoordelijk voor de inhoud van de eigen pagina's op de site. Vanuit de communicatiedienst ondersteunen we het team van webredacteurs, onder meer door regelmatig een webredactieoverleg te organiseren.'

We hebben onder meer de sites van de individuele gemeenschaps-centra vernieuwd. Elk centrum kan nu de inhoud van zijn site zelf beheren

Eenmalige invoer van informatie

'In de VGC bestaat ook al jaren een informatiedatabank, met gegevens van organisaties en activiteiten', gaat Katie verder. 'Die databank is in de eerste plaats een werktuig voor de medewerkers in de administratie.

Daarnaast wordt de informatie in die databank gebruikt om de VGC-websites up-to-date te houden. Ook alle nieuwe websites die het afgelopen jaar het licht zagen, hebben een link met die databank. Heel concreet: zodra informatie van een organisatie in de databank wordt aangepast, denk bijvoorbeeld aan een adreswijziging, verschijnt die nieuwe informatie meteen ook op de website(s) waar die informatie wordt getoond. Op die manier moet informatie maar één keer en op één plaats worden ingevoerd.

Verder zorgden we ook voor een integratie van Google Maps in de sites, handig voor de aanduiding van locaties van organisaties en activiteiten.'

Nieuwe themasites

De VGC heeft het afgelopen jaar enkele nieuwe themawebsites online gezet.

'Dat klopt, we hebben het afgelopen jaar inderdaad aan heel wat digitale projecten gewerkt. De Vlaamse Gemeenschapscommissie lanceerde twee grote nieuwe websites: brusselbazaar.be en onderwijsinbrussel.be. De website cultuurcentrumbrussel.be werd verder geoptimaliseerd. En tot slot bereidden we opgroeiinbrussel.be voor.'

Brusselbazaar.be
'Brusselbazaar.be richt zich tot kinderen en jongeren in Brussel en bevat

ook informatie voor ouders en jeugdwerkers. Bezoekers vinden op de website een overzicht van het vrijetijdsaanbod voor de jeugd in de stad: sport, spel, creatieve ateliers en nog veel meer. Via brusselbazaar.be blijft u op de hoogte van alles wat te maken heeft met jeugd in Brussel en komt u meer te weten over inspraakmogelijkheden in het jeugdbeleid.'

Onderwijsinbrussel.be

'Ook de website van 'Onderwijs in Brussel' werd helemaal vernieuwd. [Onderwijsinbrussel.be](http://onderwijsinbrussel.be) biedt informatie over het Nederlandstalig onderwijs en het Nederlandstalige opleidingsaanbod in Brussel. Deze informatie is opgesplitst per doelgroep: leerlingen, studenten, cursisten en ouders, leerkrachten, directies en organisaties.'

Bekijk het promofilmpje op <https://vimeo.com/vgcfilmmpjes>

Gemeenschaps- centra, VGC- scholen en CLB

Naast deze grotere, nieuwe projecten werden ook nog eens meer dan 25 andere websites vernieuwd. Over welke sites gaat het precies?

'We hebben onder meer de sites van de individuele gemeenschapscentra vernieuwd,' vertelt Katie, 'in het verlengde van de site van Cultuurcentrum Brussel. Elk centrum kan nu de inhoud van zijn site zelf beheren. De gemeenschapscentra hebben ook een gezamenlijke databank

'achter de schermen' om hun activiteiten te plannen. De informatie uit die databank verschijnt automatisch op hun website. Dat heeft als voordeel dat de centra maar één keer hun aanbod moeten ingeven, met name in de databank. Ze hoeven dezelfde info niet nog een keer apart op de website te publiceren, dat gebeurt automatisch.

Verder kreeg ook de website onderwijscentrumbrussel.be een grondige opknappbeurt, net als de sites van de eigen onderwijsinstellingen: zaveldal.be, clbvgc.be, kasterlinden.be...

In 2014 gaan we verder met de vernieuwing van de sites waar de scheiding tussen inhoud en techniek nog niet bestaat. Zodat op termijn alle VGC-instellingen hun eigen site snel en gemakkelijk kunnen updaten', besluit Katie.

Hoofdstuk 06

Aandacht voor personen met een functiebeperking

Het aanbod voor personen met een handicap in Brussel verbetert en vergroot – een resultaat waaraan de VGC in 2013 haar steentje bijdroeg. Zo subsidieerde ze het project 'Interculturele openheid in de zorg voor personen met een handicap'. Dankzij dat project kon vzw De Lork haar eerste stappen zetten in cultuurgevoelige hulpverlening. Verder werkte de VGC mee aan de uitbreiding van vrijetijdsactiviteiten voor kinderen en jongeren met een beperking. De VGC-sportdienst organiseerde opnieuw tandemtochten voor personen met een visuele handicap. En alle openbare bibliotheken in Brussel bieden de DAISY-luisterboeken aan voor onder meer blinden, slechthorenden en mensen met dyslexie.

Project 'Interculturele openheid in de zorg voor personen met een handicap'

Etnisch-culturele minderheden met een beperking vinden in onze hoofdstad moeilijk hun weg naar de zorgsector. Dat blijkt uit een studie (2008) van de Brusselse Welzijns- en GezondheidsRaad (BWR). Vzw De Lork, die volwassenen met een verstandelijke beperking opvangt en begeleidt, zette daarom haar eerste stappen in het intercultureel werken. En dat met 'Interculturele openheid in de zorg voor personen met een handicap', een project dat middelen kreeg van het Impulsfonds voor het Migrantenbeleid, én een subsidie van de VGC.

Behoeften ontdekken via 'bruggenbouwers'

Het project bracht de noden van de doelgroep in kaart via 'bruggenbouwers'. Dat zijn personen die een netwerk van ambassadeurs uitbouwen binnen de culturele gemeenschappen. Ze zijn ook vertrouwd met cultuurgebonden gevoeligheden.

Deze bruggenbouwers informeerden over het zorgaanbod en betrokken familie en omgeving bij het project. Dat gebeurde onder meer tijdens infosessies in samenwerking met het dagcentrum Lumina, het emancipatiehuis Camelia, Femma en zelforganisaties zoals Onder Ons en Almanar.

Uit de studie bleek dat de bevestigde etnisch-culturele minderheden en hun omgeving niet zoeken naar residentiële opvang. Maar dat ze wel belang hechten aan dagactiviteiten, aan een goede vertrouwensrelatie met dagcentrummedewerkers en aan de zorg voor en de veiligheid van de cliënten.

Zich verdiepen in cultuurgevoelige hulpverlening

Via interviews, bezoeken en studiedagen leerde het team van vzw De Lork bij over cultuurgevoelige hulpverlening en werden andere voorzieningen daarin op weg geholpen. Cultuurgevoelige hulpverlening is volgens De Lork een 'en-en-verhaal': kennis én gedrag. De juiste knowhow is nodig om de cliënten te verstaan. Maar de hulpverlener moet ook een correcte basishouding aannemen die onder meer authentiek, open en cliëntgericht is. Door zich te verdiepen in het thema van cultuursensitieve hulpverlening heeft de vzw alvast haar kennis over normen, waarden en gebruiken vergroot. Deze inzichten

vormen zonder meer een bijzondere meerwaarde voor hun eigen werking en die van andere organisaties.

Vrijetijdsinitiatieven voor kinderen met een functiebeperking

Uitgangspunt van het jeugdbeleid: een vrijetijdsaanbod realiseren voor zo veel mogelijk kinderen en jongeren. Maar wat blijkt uit een wetenschappelijk onderzoek in opdracht van de VGC? Dat er vraag is naar meer vrijetijdsactiviteiten voor kinderen en jongeren met een functiebeperking.

Een driedelige doelstelling

Het onderzoeksresultaat kreeg een plaatsje in de opmaak van het jeugdbeleidsplan 2011-2015 en werd gekoppeld aan concrete doelstellingen. Om die mee te realiseren, sloot de VGC in 2013 een overeenkomst met de vzw Groep Intro.

De doelstelling is driedelig:

- een expertisecentrum oprichten;
- verenigingen ondersteunen die inclusief of doelgroepgericht (willen) werken;
- reguliere verenigingen toegankelijker maken voor kinderen en jongeren met een functiebeperking.

Uitbreider vrijetijdsaanbod

De eerste stap? Een platform creëren waarin verschillende partners samenkomen. Dat zijn onder meer aanbieders van vrijetijdsactiviteiten en verenigingen gespecialiseerd in de organisatie van vorming en/of trajectbegeleiding.

De samenwerking resulteerde in:

- de werking van een VGC-speelplein (inclusief);
- een aanbod bij Jeugd en Muziek (inclusief);
- activiteiten in Jeugdcentrum Aximax (doelgroepspecifiek).

Er verscheen een overzichtsbrochure van de mogelijkheden. Groep Intro maakte ook een promofilm die het aanbod in de kijker zet én reguliere verenigingen warm moet maken om ook inclusief te werken. Dit filmpje kan je bekijken op

<https://vimeo.com/vgcfilmpjes>

Met de tandem door Brussel en omgeving

Fietsen geeft een enorm gevoel van vrijheid. Dat wil de VGC-sportdienst iedereen laten ervaren. Daarom organiseerde de sportdienst één keer per maand een tandemtocht voor personen met een visuele of andere beperking. Zo doorkruisten ze tussen maart en oktober samen Brussel en omgeving.

Gevarieerd parcours

Het parcours? Dat was elke maand anders. Van het Pajottenland, over Ronquières, tot het Zoniënwoud. De sportdienst koos dus rustige wegen, vaak langs het fietsknooppuntennetwerk. Op het einde van de dag stond toch al gauw 50 kilometer op de teller. Al waren er af en toe ook kortere tochten voor diegenen die het graag rustig hielden.

Daarnaast was de VGC-sportdienst aanwezig op Brusselse fietsevenementen, zoals Binnenband en Le Beau Vélo de RAVel. Zo lieten ze andere deelnemers zien dat ook personen met een visuele handicap kunnen fietsen.

Gezellige boel

Het tandemgezelschap bestaat uit een bonte verzameling deelnemers: mannen en vrouwen, jongeren en senioren. En dat maakt het boeiend! Want de fietsuitstappen zijn niet alleen een sportieve, maar ook een sociale activiteit. Jong en oud picknicken samen, wisselen ervaringen uit en ... lachen heel wat af.

De VGC wil de drempel tot deelname zo laag mogelijk houden. Wie wil meedoen, heeft geen begeleider of tandem nodig. De plaats waar de deelnemers samenkomen, ligt ook altijd vlak bij een NMBS- of metrostation. Daar staan vrijwilligers klaar om de fietsers te begeleiden.

Enthousiaste vrijwilligers

Natuurlijk geen fietstocht zonder 'voorrijders'. Deze personen die vooraan op

de tandem zitten, hebben één ding gemeen: ze fietsen graag en goed. Uiteraard moeten ze ook sociaal zijn en Nederlands kennen. Tijdens de tocht beschrijven ze de omgeving en praten ze over koetjes en kalfjes. De groep vrijwilligers is heel divers: van studenten tot gepensioneerden, van arbeiders tot bedienden. Deze activiteit is ook ideaal voor nieuwkomers en expats: zo kunnen ze zich hier integreren, vriendschappen sluiten en hun Nederlands oefenen.

Wat met de toekomst? De VGC zou graag hebben dat het project verzelfstandigt. Misschien onder de vorm van een sportclub. Of nog beter: als geïntegreerd initiatief binnen een reguliere wielclub.

DAISY-luisterboeken in Brusselse openbare bibliotheken

Niet iedereen kan gewone boeken lezen. Denk maar aan personen die slechthorend of blind zijn, of kampen met dyslexie. Voor hen bestaan er DAISY-luisterboeken. Die zijn vanaf nu beschikbaar in de openbare bibliotheken van Brussel.

Boeken beluisteren

DAISY staat voor Digital Access Information System: een internationale standaard voor luisterboeken. Het DAISY-aanbod in de Brusselse bibliotheken sluit aan bij het inclusieprincipe: een bibliotheek is een basisvoorziening voor iedereen. Leden lenen er niet alleen de boeken, maar ook de bijbehorende DAISY-speler. De DAISY-gebruiker kan het boek ook beluisteren via zijn computer (met gratis software). Of vanaf 2014 met de DAISY-app.

Gevarieerd aanbod

De DAISY-luisterboeken zijn gevarieerd en bestaan voor alle leeftijden. In de Brusselse bibliotheken is altijd een digitale én een gedrukte versie van het boek beschikbaar. Handig voor mensen met dyslexie die het lezen willen oefenen. Elke bibliotheek verzamelt haar luisterboeken in een opvallend DAISY-meubel, om de collectie extra in de kijker te zetten.

Vrijwilligerswerk in de grootstad

Portrettenreeks van vrijwilligers met een migratieachtergrond

© Christophe Vander Eecken

Elise Goos

© Christophe Vander Eecken

Rein Callewaert

Wat zijn de behoeften van Brusselse Nederlandstalige organisaties op het gebied van vrijwilligerswerk? Dat was een van de uitgangspunten van een studie die de Hogeschool-Universiteit Brussel (HUB) uitvoerde in opdracht van de VGC. Daaruit bleek onder meer dat er in Brusselse organisaties veel vrijwilligerswerk wordt verricht door mensen van etnisch-cultureel diverse afkomst, vaak anderstaligen.

Zo hebben 23% van de organisaties vrijwilligers die minder dan vijf jaar in België verblijven. Zij werken vooral voor de etnisch-culturele verenigingen. En voor heel wat nieuwkomers is dit vrijwilligerswerk een leerrijke manier om kennis te maken met de Brusselse samenleving en om een sociaal netwerk op te bouwen.

In de lente van 2013 volgde Regionaal Integratiecentrum Foyer (RIC Foyer) verschillende mensen met een migratieachtergrond die zich enthousiast als vrijwilliger inzetten bij uiteenlopende organisaties in Brussel. RIC Foyer werkte daarvoor samen met het Brussels Onthaalbureau voor Nieuwkomers en met Het Punt vzw - Steunpunt vrijwilligerswerk Brussel.

Het project resulteerde alvast in een eerste reeks van vijf inspirerende video-portretten die de vrijwilligers en hun organisaties aan het woord laten. Met de portrettenreeks wil integratiecentrum Foyer niet alleen mensen warm maken voor vrijwilligerswerk, maar ook nieuwe organisaties overtuigen van de mogelijkheden van een divers vrijwilligerswerk. Belangrijkste boodschap daarbij luidt: 'vrijwilligerswerk is een verrijking, zowel voor de vrij-

williger zelf als voor de organisatie.' Rein Callewaert van RIC Foyer en Elise Goos van Het Punt vzw vertellen meer over de portrettenreeks en over vrijwilligerswerk in een grootstad als Brussel.

Voorbeeldfiguren in beeld

Vanwaar kwam het idee om vrijwilligers met een migratieachtergrond in beeld te brengen?

'Doelstelling is om de instroom van personen met een migratieachtergrond in het vrijwilligerswerk verder aan te moedigen', vertelt Rein Callewaert. 'Daarvoor zetten we verschillende initiatieven op poten, samen met Het Punt (Steunpunt

Vrijwilligerswerk is een goede hefboom voor sociale integratie en actieve participatie

vrijwilligerswerk Brussel) en bon (Brussels Onthaalbureau Nieuwkomers). Dit project is er daar een van. We werkten een promotiecampagne uit met voorbeeldfiguren: volwassenen met een migratieachtergrond die als vrijwilliger aan de slag zijn in het Brusselse Nederlandstalige werkveld.'

Campagne met een dubbel doel

'De doelstelling van de promotiecampagne is tweeledig', gaat Rein verder. 'Enerzijds willen we mensen met een migratieachtergrond warm maken voor vrijwilligerswerk. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat mensen met een migratieachtergrond door vrijwilligerswerk vaardigheden ontwikkelen die van groot belang zijn voor hun integratieproces. Vrijwilligerswerk is met andere woorden een goede hefboom voor sociale integratie en actieve participatie.

Anderzijds willen we organisaties die met vrijwilligers werken, aanmoedigen om ook mensen met een migratieachtergrond aan te werven.'

Gevarieerde kijk op vrijwilligerswerk

De reeks bevat vijf portretten. Is er eentje dat er uitspringt?

'Elk portret heeft zijn eigenheid', vertelt Elise Goos van Het Punt. 'Het leuke is vooral de diversiteit aan mensen, organisaties en het engagement dat ze opnemen. De portretten tonen ook de meerwaarde van vrijwilligerswerk: verschillende taken uitproberen om goede keuzes te kunnen maken, om de Belgische cultuur (beter) te leren kennen, om anderen te helpen, om zich nuttig te voelen, om nieuwe mensen te leren kennen, om hun Nederlands te oefenen en te verbeteren ...

De portretten bieden een gevarieerde en interessante kijk op het vrijwilligerswerk in Brussel. Het Punt hielp dan ook graag om dit verder te verspreiden. Zo werden de portretten voorgesteld in Muntpunt, waren ze te bekijken op onze website en op Facebook en kregen 4000 geïnteresseerden in vrijwilligerswerk de portretten in hun mailbox. En Het Punt gebruikt de filmpjes ook om organisaties aan te moedigen om mensen met een migratieachtergrond als vrijwilliger te engageren in hun organisatie.'

U kunt de filmportretten bekijken op <http://www.foyer.be>.

© Foyer

Portret Anastasiia Polischkovska

© Foyer

Portret bon - Vrijwilligerswerk door nieuwkomers

© Foyer

Portret Jafar Safari

© Foyer

Portret Mahamadou Abdoulaye

© Foyer

Portret Riadh Trabelsi

Dromen in de Noordwijk en kansen voor sportlesgevers in spe

VGC zet haar schouders onder interculturele projecten

Met haar ongeveer tweehonderd nationaliteiten is Brussel een multiculturele wereldstad. En door de stijgende buitenlandse migratie blijft ze internationaliseren. De verkleuring van de Brusselse bevolking vraagt om een verdere interculturalisering van diensten en voorzieningen in de stad. De VGC ondersteunde het afgelopen jaar verschillende interculturele projecten. We zetten er twee in de schijnwerpers: de diversificatie van de VGC-sportlesgeverspool en de kortfilm BXL NORD van Globe Aroma.

BXL NORD: filmproject van Globe Aroma

De sociaal-artistieke werkplaats Globe Aroma stimuleert ontmoetingen in de stad en creëert kansen voor nieuwkomers met artistiek talent. In 2013 maakte ze de kortfilm BXL NORD, samen met bezoekers en bewoners van de Brusselse Noordwijk én met het lokaal dienstencentrum De Harmonie. De VGC zette mee haar schouders onder dit kortfilmproject.

Dromen in de Noordwijk

Regisseurs van dienst waren Jan Geers en Jamal Boukharriss. Zij bedachten een verhaal met de input van bezoekers en bewoners uit de Noordwijk als inspiratie.

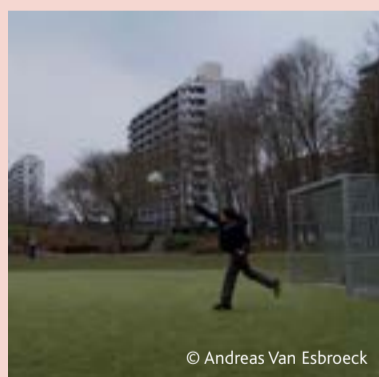
Een samenvatting:

In de Brusselse Noordwijk, in de schaduw van de Manhattan-torens, kruisen migranten, wijkbewoners en toevallige passanten elkaar. Said, een nieuwe Brusselaar die in de wijk woont, droomt ervan zijn gezin een betere toekomst te geven. Hij wil een zelfstandige ambulancedienst oprichten. Hij offert alles op voor zijn droom, maar al snel blijkt die droom niet meer dan een luchtbel.

Multiculturele cast en crew

De cast bestaat uit 22 acteurs en is divers samengesteld: Brusselse mannen en vrouwen tussen 9 en 86 jaar van 10 verschillende nationaliteiten. Van huisvrouw over muzikant tot bediende, van taxichauffeur over vluchteling tot nieuwkomer, maar allemaal Brusselaars. Ook de filmcrew is een opvallende mix, onder hen 6 deelnemers van een Globe Aroma-workshop. Zij mochten stage lopen als lid van de decorploeg, accessoirist, lichtassistent of steward. De film, die werd gerealiseerd met steun van de VGC, ging in première op 17 december 2013 in de gebouwen van coproducent het Kaaithheater.

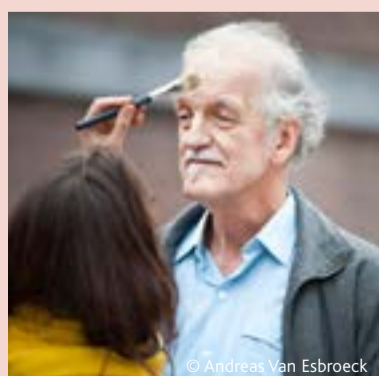
Bekijk de reportage van tvbrussel over de opnames op <http://www.brusselnieuws.be/nl/video/tvbrussel/film-bxl-noord-door-en-met-mensen-uit-de-noordwijk>.

© Andreas Van Esbroeck

© Andreas Van Esbroeck

© Andreas Van Esbroeck

© Andreas Van Esbroeck

Proefproject diversificatie lesgeverspool

De VGC-sportdienst organiseert heel wat sportlessenreeksen en schakelt daarvoor zelf lesgevers in. Daarom heeft de dienst een ruime lesgeverspool samengesteld. Vandaag woont 27 procent van die VGC-sportlesgevers in Brussel. Ambitie van de VGC is om de pool van lesgevers te versterken én te diversifiëren, zowel qua samenstelling als qua competenties. Een stuurgroep met vertegenwoordigers van Brusselse partners boog zich over die uitdaging: JES, Buurtsport Brussel, Bis Foyer, bon, Huis van het Nederlands en de Vlaamse Trainersschool. De stuurgroep besloot om twee initiatieven uit te werken: werk maken van laagdrempelige sportopleidingen en het project 'Oefenkans Nederlands'.

Laagdrempelige sportopleidingen

De VGC-sportdienst biedt vormingen op maat voor, voornamelijk jonge, Brusselaars die als sporter of hulptrainer zijn. Op die manier kunnen ze als volwaardige krachten worden ingezet in hun eigen (club)werking. De VGC moedigt hen ook aan om zich te engageren als lesgever voor haar sportdienst en om aanvullende en vervolgoopleidingen te volgen.

Tijdens de krokusvakantie organiseerde de VGC een cursus Bewegingsanimateur, in samenwerking met de Vlaamse Trainersschool. De deelnemers? Leden van Brusselse sportclubs, niet-begeleide minderjarige nieuwkomers en een aantal sportievelingen uit Vlaanderen. Een diverse groep dus, die garant stond voor een boeiende wisselwerking. 12 van de 18 deelnemers gingen met een attest naar huis.

In de paasvakantie organiseerde de VGC-sportdienst een driedaagse sport-specifieke opleiding voor Aspirant-initiator/Hulptrainer, samen met Buurtsport Brussel, Bis Foyer, JES en de Vlaamse Trainersschool. De 45 cursisten kozen tussen atletiek, boksen, voetbal, zwemmen en Braziliaanse jiu-jitsu.

Project 'Oefenkans NL'

In Brussel wonen veel mensen voor wie Nederlands niet de moedertaal is.

Onder hen zijn er heel wat sporttalenten die ook aanleg hebben om anderen te begeleiden tijdens het sporten en die al een basiskennis Nederlands hebben. Voor hen heeft de VGC het project 'Oefenkans NL' opgezet, samen met het Huis van het Nederlands Brussel.

De deelnemers aan het project assisteren als vrijwilliger de VGC-sportlesgevers tijdens de sportactiviteiten. De vrijwilligers spreken Nederlands met de kinderen en met de lesgever, in een ongedwongen sportieve omgeving. Het project verliep tot nu toe in twee fasen. Zes vrijwilligers gingen aan de slag tijdens de zomersportkampen en vijf anderen tijdens de sportacademie van oktober tot december.

Rondleiding, workshop en oefenboekje

Het initiatief kreeg de nodige promotie, samen met het project 'Oefenkans Nederlands bij Muntpunt', via flyers, onlinecommunicatie en docenten Nederlands uit het volwassenenonderwijs. Geïnteresseerde kandidaten kwamen op intakegesprek om hun profiel af te toetsen aan de vereisten. De geselecteerde vrijwilligers kregen vooraf een rondleiding op de plek waar ze aan de slag gingen en volgden een workshop over contextspecifieke woordenschat. Ze namen ook een oefenboekje mee naar huis.

Op de startdag werden de vrijwilligers warm onthaald door de lesgevers. Tijdens een kennismaking stemden ze hun verwachtingen op elkaar af. Gedurende het hele project kregen de vrijwilligers coaching van een medewerker van het Huis van het Nederlands Brussel. Na afloop spoorde de sportdienst de deelnemers aan om de laagdrempelige sportopleidingen te volgen. Zodat ze uiteindelijk naar de VGC-lesgeverspool kunnen doorstromen.

Tevreden deelnemers

© Bart Dewaele

Wat leren de tussentijdse evaluaties? Dat de deelnemers tevreden zijn over hun oefenkansen én de context waarin die plaatsvinden. Een dergelijke positieve ervaring is cruciaal bij een project als dit, omdat deelnemers het vrijwillig volgen. Uiteraard krijgen ze wel iets moois in ruil: oefenkansen om hun Nederlands te verbeteren. Ook de lesgevers die assistentie kregen, reageren positief. Aandachtspunt? Blijven oog hebben voor de groeicurve van iedere vrijwilliger. Sleutelementen tijdens de coaching: de deelnemer aanzetten tot spreekdurf en vertrouwen laten hebben in zijn eigen taalniveau.

© Bart Dewaele

Hoofdstuk 07

Lesgeven in Brussel

De Vlaamse Gemeenschapscommissie werkte voor het tweede jaar samen met Br(ik, de servicedesk voor Brusselse studenten, aan de campagne 'Lesgeven in Brussel'. Bedoeling van de campagne is leerkrachten aantrekken, aanwerven én behouden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. In 2013 werden een aantal nieuwe acties gelanceerd binnen de campagne.

De samenwerking tussen de VGC en Br(ik werd in 2012 zichtbaar bij de lancering van de campagne met de slogan Word jij de leerkracht van mijn ketje?. 'Lesgeven in Brussel' richt zich tot drie doelgroepen: huidige leerkrachten in het Brussels Nederlandstalig onderwijs, studenten uit de Nederlandstalige lerarenopleidingen in Brussel en leerlingen uit de derde graad van het Brussels Nederlandstalig secundair onderwijs.

Promotie via klassieke en sociale media

De affiches van 'Lesgeven in Brussel' waren in 2013 te zien in de onderwijsinstellingen, de gemeenschapscentra, de bibliotheken en op tal van andere locaties. Dankzij advertenties en een radiospot op MNM en Studio Brussel kreeg de campagne het afgelopen jaar extra aandacht. Ook online leeft de campagne. De Facebookpagina van 'Lesgeven in Brussel' telt ondertussen meer dan 9000 fans: een succes.

Community van Brusselse leerkrachten

Br(ik richtte in 2013 samen met het Onderwijscentrum Brussel (OCB) ook de 'boardroom voor leerkrachten' op. Die bestaat uit een groep leerkrachten die activiteiten organiseren voor hun collega's uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. De boardroom kwam verschillende keren samen en organiseerde twee *After Work Drinks* en een avondje film. De activiteiten

brengen leerkrachten uit verschillende scholen bij elkaar en versterken het community-gevoel. Aan de *After Work Drinks* namen telkens meer dan 150 leerkrachten deel. Ook de filmvoorstelling trok een volle zaal.

Interactief stadspel voor studenten lerarenopleiding

De studenten uit de lerarenopleiding van de Hogeschool Universiteit Brussel namen in oktober deel aan het spel 'Big City Life'. Via dit interactieve stadspel maakten de studenten op een originele manier kennis met Brussel als stad om in te leven en te werken. Met een iPad in de hand leerden ze het educatieve aanbod van de hoofdstad kennen. Br(ik en OCB ontwikkelden en organiseerden het spel, in opdracht van de VGC. In 2014 is het de beurt aan de studenten van Erasmushogeschool Brussel.

Spel voor scholieren

Br(ik en OCB zetten ook de eerste stappen in de ontwikkeling van een spelconcept voor leerlingen uit de derde graad van het Brussels Nederlandstalig secundair onderwijs. Via het spel maken ze kennis met het leerkrachtenberoep. In het voorjaar van 2014 start een testtraject.

Bent u geïnteresseerd in lesgeven in Brussel? U vindt alle informatie op <http://www.lesgeveninbrussel.be>.

Bekijk het filmpje op <https://vimeo.com/vgcfilmpjes>

© Lander Loecx

Van 19 tot 22 november 2013 vond in Paleis 10 van Brussels Expo de jaarlijkse studiekeuzebeurs plaats. Meer dan 3000 leerlingen van 110 scholen maakten er, samen met hun leerkrachten, kennis met de studierichtingen van het Brussels Nederlandstalig secundair onderwijs. Tijdens de ouderavond op 21 november bezochten nog eens 200 ouders en kinderen de beurs. Ook de voorzitter van het College van de VGC en profvoetballer Dennis Praet kwamen er een kijkje nemen en vertelden over hun eigen ervaringen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

© Lander Loecx

Muntpunt, ambassadeur van het Nederlandstalige aanbod in de stad

'Samenwerken met zo veel mogelijk partners, dat is ons credo.'

Met een feestweekend opende **Muntpunt** in september 2013 de deuren voor het grote publiek. Het Vlaamse communicatiehuis met de vernieuwde belevingsbibliotheek wil onder meer de kennis over en de beleving van Brussel bevorderen. Daarnaast promoot Muntpunt Vlaanderen in Brussel en Brussel in Vlaanderen. Ann Van Driessche, algemeen directeur van Muntpunt en Leen Lekens, hoofdbibliothecaris, geven hun visie over de rol van Muntpunt in de stad.

© Muntpunt - Fotograaf Lies Engelen

Netwerk van bibliotheken

Muntpunt maakt deel uit van het netwerk van Brusselse bibliotheken. Hoe zien jullie de positie van Muntpunt in dat netwerk?

'Het netwerk is een middel, de verbinding van alle lokale bibliotheken. Wij maken er deel van uit, omdat ook wij voor de bewoners van de Vijfhoek de lokale bibliotheek zijn. Daarnaast gaat onze rol als bibliotheek verder want Muntpunt heeft ook een grootstedelijke en een verbindende rol naar Vlaanderen en de wereld. Op die manier hopen wij ook – vanuit onze werking – een meerwaarde te kunnen betekenen.'

Bibliotheek in drie lagen

'De bibliotheekfunctie van Muntpunt is opgevat in drie lagen. De eerste laag is de kern, het lokale. Dat houdt in dat we actuele informatie, de laatste films en de laatste muziek in huis halen en dat we de lokale gebruikers bedienen.

Daarnaast heb je een tweede laag, die van Brussel als hoofdstad. Die laag heeft al veel meer een regionale uitstraling, waarbij we iets ruimer gaan. Concreet: we kopen iets minder evident werk, iets dat in een ruimer netwerk aan bod kan komen. Als een bepaald werk niet aanwezig is in een kleinere bibliotheek, dan ga je een beroep doen op een grotere bibliotheek. Strips en kunst zijn hier bijvoorbeeld belangrijk. Daarvoor zijn we gekend in Brussel.

De derde laag is de 'metropool-laag', de internationale uitstraling. Een voorbeeld hiervan is onze kunstcollectie. We gaan hier iets verder in en volgen

bijvoorbeeld niet alleen de musea in België, maar ook de grote culturele instellingen wereldwijd. Een ander voorbeeld is onze collectie Engelse 'fiction', die we hebben uitgebouwd met de meest toonaangevende auteurs uit het Angelsaksische taalgebied. De eerste laag, centrum Brussel, maakt ons een gelijkwaardige partner aan de andere bibliotheken. Met de tweede en de derde laag vervullen we een andere rol dan die van de lokale bibliotheken. Dat zie je ook aan onze gebruikers. Mensen komen niet alleen uit de Vijfhoek maar ook uit de rand en uit de rest van Vlaanderen.'

Een bibliotheek wordt vaak omschreven als een verblijfsplek, de derde plek naast het kantoor en thuis.

De uitstraling van Brussel

Zien jullie het ook als jullie rol om Brusselse bibliotheken 'in the picture' te zetten?

'Wij zetten projecten op met andere bibliotheken. We streven ernaar om hen mee te krijgen om zo de uitstraling van Brussel op een positieve manier te beïnvloeden. We zetten ook enkele proefprojecten op. Als die succesvol blijken, dragen we die uit naar de andere bibliotheken.'

Werken aan een sterk verhaal

'Onze werking is veel ruimer dan die van een bibliotheek. We willen een communicatiehuis en een verbindingsinstrument zijn in Brussel. Met een ruime waaier van partners zetten we een versterkende werking op voor verschillende doelgroepen. Samenwerken met zo veel mogelijk partners, dat is ons credo. We willen dat de uitstraling van Brussel performant wordt, dat het een sterk verhaal wordt.

Voordeel voor het publiek is dat het dankzij deze samenwerkingen naar onze activiteiten 'geleid' wordt. Een voorbeeld daarvan zijn onze conversatie-tafels met Bru-taal. In het begin kwamen er een twintigtal mensen. Nu moeten we vaak mensen weigeren omdat er geen plaats meer is. Mensen merken dat het laagdrempelig is, dat ze gemakkelijk kunnen aansluiten.'

Belevingsbibliotheek

Verandert het profiel van jullie klanten? Wat zijn de wensen van jullie bezoekers?

'We hebben een vast en trouw bibliotheekpubliek waar we trots op zijn. Dat moet nog groeien. Maar daarbovenop komen veel nieuwe mensen hier in het gebouw, ze spreken met elkaar af, studeren of werken hier. We zien vooral dat die laag groeit. Het traditionele, klassieke bibliotheekgebruik heeft nog altijd veel aantrekkingskracht. De bibliotheek is een rustige ruimte waar je niet gestoord wordt. Die behoefte aan een bibliotheekomgeving is heel sterk aanwezig, maar ze wordt anders ingevuld. Vandaar het gegeven 'belevingsbibliotheek, verblijfsbibliotheek'.

Dit is een internationale trend, het sluit ook heel nauw aan bij de nieuwe maatschappelijke rol van bibliotheken. Ook het beleid ziet in dat de bibliotheek van vroeger veranderd is. Het is niet langer een uitleenfabriekje van allerlei media. Dat uitleenen blijft een belangrijke component, maar zeker niet de belangrijkste.'

Verblijfs- en ontmoetingsplek

'Een bibliotheek wordt vaak omschreven als een verblijfsplek, de derde plek naast het kantoor en thuis. We willen ook een soort van gentlemen's club zijn, een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, een open huis.

We willen ook een soort van gentlemen's club zijn, een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, een open huis.

Voor mensen die hier uitsluitend komen om media of boeken uit te lenen is het belangrijk dat ze werken in de catalogus kunnen opzoeken. Daarnaast hebben we een ander publiek, mensen die eigenlijk niet weten wat ze willen uitleenen en of ze effectief iets zullen uitleenen. Die mensen zoeken niets op in de catalogus. Ze snuisteren rond, zien dingen liggen op onze 'winkels', zoals wij die plekken hier noemen, en nemen dan iets mee. Dat werkt heel erg goed.

Dan heb je ook mensen die hier tussen twee vergaderingen door met hun laptop komen werken. Of mensen die hier afspreken om te vergaderen. Allerhande plekken in het gebouw maken dat

mogelijk. En tot slot zijn er de bezoekers van de activiteiten in ons gebouw.'

Een vooruitblik?

Hoe zien jullie de werking verder evolueren in de toekomst?

'Een belangrijke functie die we uitbouwen, is die van informatieverstrekking, het toeleiden naar bepaalde partners, naar een aanbod. Ons infocentrum werkt nu vooral reactief. We krijgen mondelinge vragen, vragen via e-mail en via telefoon. Onze medewerkers zijn opgeleid om al die vragen te beantwoorden. We hebben ook in kaart gebracht welk soort vragen we krijgen.

In 2014 willen we verder gaan met een proactieve informatieverstrekking. Dat houdt in dat we gebruikers een voorstel doen: Heb je vragen over een bepaald thema? De volgende partners kunnen je daarbij helpen.

Veel van die informatie bestaat al. Alle partners lijsten mooi op wat ze doen, welke dienstverlening ze bieden. Alleen het totaalplaatje is moeilijker te vinden. Daarvoor willen we proberen een eerste opstapje te maken, zonder daarbij in de plaats te treden van al die aanbieders die beter gekwalificeerd zijn om aan te geven wat ze doen. Wij willen werken aan dat totaalplaatje, aan die ene deur die leidt naar al die andere partners die daarachter zitten.

Als mensen vragen hebben over een tentoonstelling ergens in Vlaanderen, dan willen we hen ook daarbij kunnen helpen. We promoten dus niet alleen Brussel, maar we willen ook Vlaanderen ontsluiten voor de Brusselaars.

Het concept slaat echt aan. Daar zijn we blij om. En trots, want we hebben veel bezoekers. Uiteraard hebben we nog een hoop kinderziekten waar we aan werken. Het perspectief dat we hebben en dat we bevestigd zien door onze gebruikers, is het argument om op deze weg verder te gaan.'

© Muntpunt - Fotograaf Deborah Puylaert

Op 3 mei genoten 3000 kinderen uit het Brussels Nederlandstalig onderwijs van een gezamenlijk voorleesmoment op het Muntplein. Dit evenement maakte deel uit van het project I BOOK YOU junior, een samenwerking tussen Muntpunt en tal van Brusselse partners.

Brussel, bruisende studentenstad

VGC investeert in de Brusselse studenten

Studenten zijn een belangrijke doelgroep voor het beleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Daarom wil de VGC Brussel actief promoten als woon-, werk-, leef- en leerstad bij de Brusselse studenten. Ook in 2013 werkte ze daarvoor samen met Br(ik). Dat resulteerde in een aantal gekende én nieuwe initiatieven, zoals de Br(ik Study Spaces en de Mok-events.

Tips and tricks voor studenten

© Christophe Vander Eecken

De VGC en Br(ik werken sinds 2012 samen om studenten wegwijs te maken in Brussel en om hen kennis te laten maken met het VGC-aanbod. Op het vlak van sport, vrijetijdsbesteding, welzijn, cultuur ... biedt de VGC heel wat mogelijkheden, die ook interessant zijn voor studenten.

Vanuit deze samenwerking stelden de VGC en Br(ik in 2013 een geüpdatete versie samen van de Br(ik List. Die bevat meer dan duizend Brusseltips, voor en door studenten.

Ook de 'VGC/Br(ik-mok' loodste studenten door onze hoofdstad. Met deze drinkbeker kregen ze tijdens verschillende activiteiten op diverse locaties een gratis drankje. Zo werden de mokken bijvoorbeeld ingezet in de Study Spaces en tijdens een muzikaal evenement waarbij de studenten verwelkomd werden in twee Brusselse jeugdhuizen. Dankzij de mok en de Br(ik List maakten studenten kennis met het ruime aanbod van de Vlaamse Gemeenschapscommissie én van Brussel als studentenstad.

Samen studeren in de Br(ik Study Spaces

Veel studenten zijn tijdens de blokperiodes op zoek naar een plaats waar ze ongestoord kunnen studeren. De VGC en Br(ik speelden in op deze vraag en zorgden in de zomer en de winter van 2013 voor verschillende 'Study Spaces' op meerdere locaties in de buurt van de Brusselse hogescholen en universiteiten. Verschillende gemeenschapscentra en het OCB verleenden hun medewerking en stelden hun lokalen open voor studenten. De studenten konden zo niet alleen genieten van een rustige studieruimte, maar leerden ook een stukje van het aanbod van de VGC kennen.

Blijf plakken in Brussel ... met een woontour voor studenten

Studenten die hun kot ontgroeid zijn, laatstejaars die in Brussel willen blijven wonen, pas afgestudeerden die uitkijken naar hun ideale appartement: speciaal voor hen organiseerden 'Wonen in Brussel' en Br(ik in 2013 opnieuw enkele gratis studentenwoontours. Zowel in het voor- als in het najaar stonden er twee tours op het programma: een wijkwandeling door het centrum van Brussel en Oud-Molenbeek en een tour van de Marollen tot aan de Barrière van Sint-Gillis.

Tijdens de studentenwoontours kregen de deelnemers vooral praktische wooninformatie. Ze ontdekten Brusselse wijken en gingen op huisbezoek bij enkele jonge stadsbewoners.

Alle informatie over de mok, de Br(ik List en de studentenwoontours op <http://www.brik.be> of op <http://www.woneninbrussel.be>.

© Michael De Lausnay

VGC verwelkomt nieuwe Brusselaars

Op zaterdag 27 april organiseerde de VGC in haar administratiehuis een welkomstmoment voor nieuwe inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Op die manier wil de VGC nieuwe Brusselaars welkom heten en hen wegwijs maken in Brussel en in het Nederlandstalige aanbod in het Gewest.

De VGC is een open overheid en wil dat met het welkomstmoment ook in de praktijk brengen. Op een informatiemarkt stelden de VGC en haar partners hun aanbod voor. Bezoekers konden er tijdens een receptie ook in een ongedwongen sfeer met elkaar kennismaken.

Dit onthaalmoment past in het bredere onthaalbeleid van de VGC voor nieuwe Brusselaars. Zo krijgt elke inwoner

die van het Vlaams naar het Brussels Gewest verhuist, een welkomstpakket, met daarin onder andere de praktische onthaalgids de 'Stadsmus'.

U kunt deze onthaalgids raadplegen en downloaden via <http://www.vgc.be/publicaties>

Meer informatie over het VGC-onthaalbeleid voor nieuwe inwoners leest u op de website <http://www.vgc.be>.

© Tracé Brussel vzw

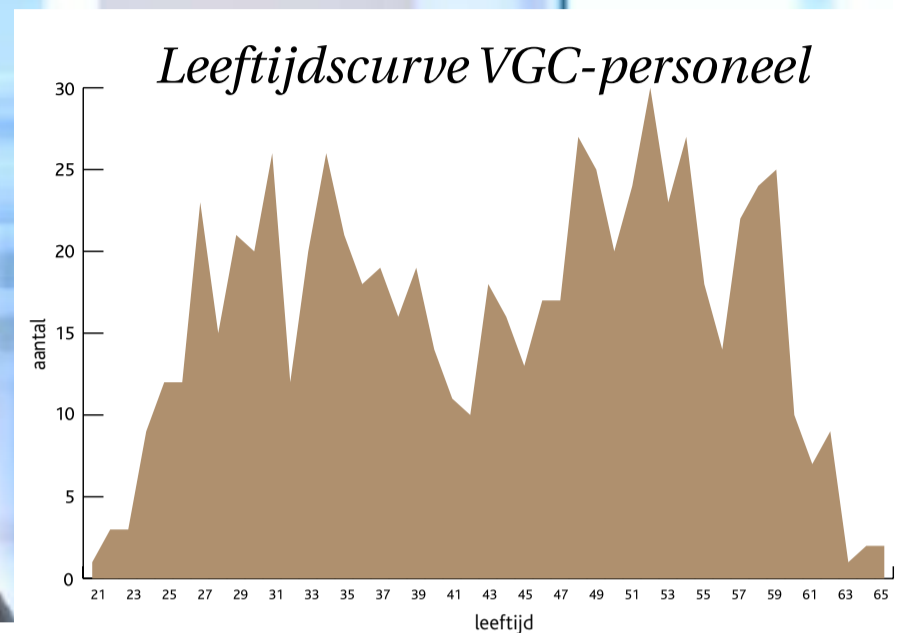
Op 6 juni 2013 vond in de Ancienne Belgique de opleidingsbeurs plaats. Werkzoekenden maakten er kennis met het volledige Brusselse Nederlandstalige aanbod van opleiding, werkervaring en begeleiding naar werk. Deze vijfde editie van de beurs kende een recordopkomst. Meer dan 1700 geïnteresseerden kwamen er een kijkje nemen.

De organisatie van de opleidingsbeurs is in handen van Tracé Brussel, met de financiële en logistieke steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Hoofdstuk 08

© Lander Loeckx

Cijfers Personeel

PERSONEELSBESTAND

KENGETAL	OMSCHRIJVING	2012	2013
personeelsomvang in personen op 31/12/2013	aantal personeelsleden in personen op 31/12/2013 (exclusief kabinetten)	768	722
personeelsomvang in VTE* op 31/12/2013	aantal personeelsleden in VTE* op 31/12/2013	679,5	636
personeelsomvang in personen voor jaar 2013	aantal personeelsleden in personen die in 2013 in dienst waren	832	793
man/vrouw verhouding in personen	aantal mannen t.o.v. aantal vrouwen in het personeelsbestand op 31/12/2013	M: 287 (37,4%) V: 481 (62,6%)	M: 263 (36,4%) V: 459 (63,6%)
man/vrouw verhouding in VTE*	aantal VTE* mannen t.o.v. aantal VTE* vrouwen in het personeelsbestand op 31/12/2013	M: 268,2 (39,5%) V: 411,3 (60,5%)	M: 245,9 (38,7%) V: 390,1 (61,3%)
statuutratio	% statutaire personeelsleden** t.o.v. het totale personeelsbestand op 31/12/2013	30,6% (235/768)	32% (231/722)
vergrijzing	% personeelsleden vanaf 55 jaar t.o.v. het totale personeelsbestand op 31/12/2013	17,7% (136/768)	18,6% (134/722)
hoogkwalificatie-ratio	% van de personeelsleden met een opleiding hoger onderwijs (niveau A en B) t.o.v. het totale personeelsbestand op 31/12/2013	48,7% (374/768)	49,3% (356/722)

* VTE= voltijds equivalenten

DIVERSITEIT

KENGETAL	OMSCHRIJVING	2012	2013
VROUWEN / MANNEN			
vertegenwoordiging vrouwen	aantal vrouwelijke personeelsleden t.o.v. de totale personeelssterkte (in % en absolute cijfers) op 31/12/2013	62,6% (481/768)	63,6% (459/722)
vrouwen binnen niveau A	% vrouwen binnen niveau A t.o.v. % vrouwen binnen de andere niveaus op 31/12/2013	A: 63,2% (134/212) overige: 62,4% (347/556)	A: 63,6% (126/198) overige: 63,5% (333/524)
vrouwen in managementfuncties	% vrouwen in managementfuncties (A3/A2L/A2A/A2M) op 31/12/2013	15,4% (2/13)	9,1% (1/11)
vertegenwoordiging mannen	aantal mannelijke personeelsleden t.o.v. de totale personeelssterkte (in % en absolute cijfers) op 31/12/2013	37,4% (287/768)	36,4% (263/722)
mannen binnen niveau A	% mannen binnen niveau A t.o.v. % mannen binnen de andere niveaus op 31/12/2013	A: 36,8% (78/212) overige: 37,6% (209/556)	A: 36,4% (72/198) overige: 36,5% (191/524)
mannen in managementfuncties	% mannen in managementfuncties (A3/A2L/A2A/A2M) op 31/12/2013	84,6% (11/13)	90,9% (10/11)
KORT GESCHOOLDEN			
vertegenwoordiging kort geschoolden	aantal personeelsleden met maximaal diploma lager secundair onderwijs (niveau D) t.o.v. de totale personeelssterkte (in % en absolute cijfers) op 31/12/2013	30,1% (231/768)	28,9% (209/722)
ERVAREN WERKNEMERS			
vertegenwoordiging ervaren werknemers	aantal personeelsleden ouder dan 45 jaar t.o.v. de totale personeelssterkte (in % en absolute cijfers) op 31/12/2013	48,4% (372/768)	49,4% (357/722)
PERSONEN MET EEN MIGRATIEACHTERGOND*			
vertegenwoordiging personen niet-EU herkomst	aantal personeelsleden die niet de nationaliteit bezitten van een van de Europese lidstaten (EU-15), of van wie minstens een van de ouders of twee van de grootouders niet de nationaliteit van een van de Europese lidstaten (EU-15) bezitten t.o.v. de totale personeelssterkte (in % en absolute cijfers) op 31/12/2013	6,6% (51/768)	6,5% (47/722)
personen met een migratieachtergrond binnen bepaald niveau	% personen met een migratieachtergrond binnen bepaald niveau (in % en absolute cijfers)	A: 1,4% (3/212) B: 0,6% (1/162) C: 6,6% (11/167) D: 15,6% (36/231)	A: 2% (4/198) B: 1,3% (2/158) C: 5,1% (8/158) D: 15,8% (33/209)
instroom van personen met een migratieachtergrond	aantal personeelsleden met een migratieachtergrond die in dienst kwamen t.o.v. de totale instroom op jaarbasis	6,1% (6/98)	9,1% (4/44)
PERSONEN MET EEN ARBEIDSHANDICAP			
vertegenwoordiging personen met een arbeidshandicap	aantal personeelsleden met een arbeidshandicap t.o.v. de totale personeelssterkte (in % en absolute cijfers) op 31/12/2013	0,7% (5/768)	0,7% (5/722)

*cijfers gebaseerd op een vrijwillige registratie

Zomerspeelpleinen 2013

INGESCHREVEN KINDEREN

SPEELPLEIN	LEEFTIJD (**)	2012	(***)	2013	(****)
Brouckère	KL	134	10	146	12
Girabella	LS	211	29	131	-80
Kastanjes	LS	183	47	168	-15
Linde (*)	LS	160	-4		-160
Parasol	KL	182	24	166	-16
Populieren	LS	169	-10	124	-45
Sippelberg	KL	156	-34	145	-11
Watermolen	KL	145	31	175	30
Parasol+ (*)	LS			138	138
TOTALEN		1340	93	1193	-147

(*) Speelplein Linde ontving geen kinderen meer in 2013, speelplein Parasol+ opende voor het eerst haar deuren in 2013.

(**) KL: kleuters, LS: lagereschoolkinderen

(***) in vergelijking met 2011

(****) in vergelijking met 2012

GEMIDDELD AANTAL DAGEN DAT DE KINDEREN NAAR HET SPEELPLEIN KWAMEN

SPEELPLEIN	LEEFTIJD (**)	2012	2013
Brouckère	KL	11,0	12,0
Girabella	LS	10,5	10,3
Kastanjes	LS	11,3	10,1
Linde (*)	LS	12,7	
Parasol	KL	12,9	13,6
Populieren	LS	11,0	10,3
Sippelberg	KL	11,9	7,8
Watermolen	KL	11,5	11,5
Parasol+ (*)	LS		14,7
TOTALEN		11,6	10,8

(=aanwezigheden/aantal ingeschreven kinderen)

(*) Speelplein Linde ontving geen kinderen meer in 2013, speelplein Parasol+ opende voor het eerst haar deuren in 2013.

(**) KL: kleuters, LS: lagereschoolkinderen

GEMIDDELD AANTAL KINDEREN PER DAG PER SPEELPLEIN

SPEELPLEIN	LEEFTIJD (**)	2012	(***)	2013	(****)
Brouckère	KL	41	-5	49	8
Girabella	LS	62	2	37	-25
Kastanjes	LS	58	15	47	-11
Linde (*)	LS	57	-5		-57
Parasol	KL	65	4	63	-2
Populieren	LS	52	-3	35	-17
Sippelberg	KL	52	-10	31	-21
Watermolen	KL	46	-1	56	10
Parasol+ (*)	LS			57	57
TOTALEN	LS	433	-3	375	-58

(*) Speelplein Linde ontving geen kinderen meer in 2013, speelplein Parasol+ opende voor het eerst haar deuren in 2013.

(**) KL: kleuters, LS: lagereschoolkinderen

(***) in vergelijking met 2011

(****) in vergelijking met 2012

Speelpleinen - ballonenplooiër

© Christophe Vander Eecken

Cultuurwaardebon seizoen 2013

AANVRAGEN

INDIVIDUELE AANVRAGEN VOLGENS LEEFTIJD

LEEFTIJDSCATEGORIE	BONNEN	%
3 tot 14 jaar	4.326	8,94%
15 tot 24 jaar	4.863	10,05%
25 tot 34 jaar	12.797	26,44%
35 tot 44 jaar	8.841	18,26%
45 tot 54 jaar	5.507	11,38%
55 tot 64 jaar	4.784	9,88%
65 tot 74 jaar	3.821	7,89%
75 jaar en ouder	3.469	7,17%
TOTAAL*	48.408	100,00%

* Exclusief promoties en aanvragen door groepen: hierbij wordt geen leeftijd geregistreerd.

AANVRAGEN VOLGENS TYPE PROMOTIE

PROMOTIE	BONNEN	%
Promotie Brussel Brost/Kick-offs	20	16,67%
Promotie Kunstenfestivaldesarts	100	83,33%
TOTAAL	120	100,00%

AANVRAGEN VOLGENS TYPE GROEP

GROEP	BONNEN	%
Erkende verenigingen uit Brussel	12.108	37,58%
Niet-erkende verenigingen uit Brussel en verenigingen uit de Rand	1.042	3,23%
Onderwijsinstellingen uit Brussel	2.045	6,35%
Onderwijsinstellingen uit de Rand	675	2,09%
Welzijnsorganisaties	16.353	50,75%
TOTAAL	32.223	100,00%

GEbruik

GEbruik VOLGENS TYPE AANVRAGER

AANVRAGER	BONNEN	%
Individen	20.838	44,17%
Groepen (zie types groepen bij aanvragen volgens type groep)	14.548	30,84%
Welzijnsorganisaties	11.787	24,99%
TOTAAL	47.173	100,00%

DISCIPLINE	BONNEN	%
Musea en tentoonstellingen	9.471	20,08%
Muziek en dans	6.553	13,89%
Theater	8.187	17,36%
Gemeenschapscentra	10.299	21,83%
Verschillende disciplines	12.663	26,84%
TOTAAL	47.173	100,00%

Gebouwen en Patrimonium

GROOTSTE LOPENDE (VER)BOUWDOSSIERS		
LOCATIE	AARD WERKEN	BEDRAG (euro)
Gemeenschapscentrum Den Dam	nieuwbouw	2.330.000
Gemeenschapscentrum De kroon	nieuwbouw & renovatie	4.125.000
Gemeenschapscentrum Elzenhof en De Maalbeek	renovatie fase 2	2.560.000
Gemeenschapscentrum De Kriekelaar	renovatie grote zaal	1.230.000
Gemeenschapscentrum De Rinck	nieuwbouw	6.050.000
Gemeenschapscentrum Candelaershuys	nieuwbouw	3.000.000
Gemeenschapscentrum Heembeek-Mutsaard - project Pieter & Pauwel	nieuwbouw	4.095.000
Kasterlinden / De Poolster	nieuwbouw	32.402.000
Brede School Nieuwland	renovatie	8.400.000
Kinderdagverblijven	aanpassingen en opfrissing	134.000

De VGC beheert bijna 144.000 m² onroerend goed. Het gaat onder meer over 3 administratiehuizen, 22 gemeenschapscentra (met 3 wijkhuizen en 1 lokaal dienstencentrum), 6 jeugdhuizen, 1 jeugd- en gezinsboerderij, 4 onderwijssites, 1 Brede School, 10 kinderdagverblijven, 1 sporthal, 1 sportzaal, 1 welzijnsinstelling.

Gemeenschapscentra in enkele cijfers

EIGEN ACTIVITEITEN	AANTAL ACTIVITEITEN	AANTAL DEELNEMERS
Theatervoorstellingen	485	41.128
Concerten	367	29.814
Repetities en voorbereidende creaties	1.132	8.240
Sportactiviteiten	693	15.285
Cursusdagen	8.240	111.437

RECEPTIEVE ACTIVITEITEN	AANTAL ACTIVITEITEN	AANTAL DEELNEMERS
Theatervoorstellingen	138	4.930
Concerten	197	10.032
Repetities en voorbereidende creaties	1.445	12.341
Sportactiviteiten	4.378	63.750
Cursusdagen	10.703	160.867

Het nieuwe café van Gemeenschapscentrum De Kroon

Een begroting in evenwicht

De VGC is voor haar inkomsten vooral afhankelijk van geldstromen vanuit andere overheden. Die geldstromen worden 'dotaties' genoemd. De dotaties komen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, van de Vlaamse Gemeenschap en van de federale overheid. Daardoor is de begroting van de VGC sterk afhankelijk van de economische realiteit en van de beperkte budgettaire ruimte van die andere overheden.

De middelen van de VGC

Een overzicht van de herkomst van de middelen van de VGC:

- dotatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 64,14 miljoen euro
- dotatie van de Vlaamse Gemeenschap: 26,84 miljoen euro
- subsidies van de Vlaamse Gemeenschap: 34,46 miljoen euro
- dotatie van de federale overheid: 6,76 miljoen euro
- andere middelen (reservefondsen, e.d.): 28,53 miljoen euro

De VGC beschikte in 2013 over een totaal werkingsbudget van meer dan 160 miljoen euro. Met die middelen werden alle taken en opdrachten van de VGC gefinancierd, zowel voor de beleidsdomeinen als voor de algemene werking van de organisatie. Daarnaast werden middelen gereserveerd voor toekomstige uitgaven, onder andere geplande uitgaven voor investeringen.

Onderwijs en Vorming

Het beleidsdomein Onderwijs en Vorming beschikte in 2013 over een budget van bijna 37 miljoen euro om zijn onderwijstaken uit te voeren. Dat is ruim 22% van de totale uitgaven van de VGC. Het merendeel van deze middelen, met name 24,78 miljoen euro, werd ingezet voor de eigen onderwijsinstellingen en voor het Centrum voor Leerlingenbegeleiding. Verder werd 5,01 miljoen euro voorzien voor de werking en de versterking van het Onderwijscentrum Brussel. Ten slotte werd er het afgelopen jaar 6,84 miljoen euro uitgetrokken om een actief flankerend lokaal onderwijs- en vormingsbeleid te voeren, met aandacht voor het recht op onderwijs en voor brede ontwikkelingskansen.

Cultuur, Jeugd en Sport

Voor het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport werd een budget van bijna 30 miljoen euro uitgetrokken. Daarvan was 10,37 miljoen euro bestemd voor de 22 gemeenschapscentra in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zij maken werk van een uitgebreid cultuuraanbod, met aandacht voor gemeenschapsvorming. Daarnaast werden de middelen ingezet om verenigingen en projecten te ondersteunen bij de ontwikkeling van een lokaal cultuurbeleid. Het complete beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport was in 2013 goed voor ruim 18% van de totale VGC-uitgaven.

Welzijn, Gezondheid en Gezin

Het beleidsdomein Welzijn, Gezondheid en Gezin beschikte in 2013 over een budget van bijna 13 miljoen euro. Daarvan ging zowat 3,5 miljoen euro naar de entiteit Gezin om tegemoet te komen aan de tendensen en de noden op het gebied van gezinsvorming en kinderopvang. Verder werd op verschillende vakgebieden ingezet om het welzijnsbeleid toe te spitsen op kwetsbare doelgroepen en specifieke Brusselse problemen.

Investeringen

De middelen van de VGC worden niet alleen gebruikt om een dagelijks beleid te voeren, maar ook om duurzame investeringen te realiseren. In 2013 werd daarvoor 53 miljoen euro voorzien. De middelen werden ingezet voor zowel investeringen in eigen infrastructuur als voor de ondersteuning van externe projecten, bijvoorbeeld voor de capaciteitsuitbreiding in het onderwijs, voor kinderopvang en voor culturele instellingen.

© Lander Loecx

Gegevens uit de begroting 2013 van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

DE GEWONE BEGROTING

Dagelijkse uitgaven en werkingskosten (in miljoen euro)

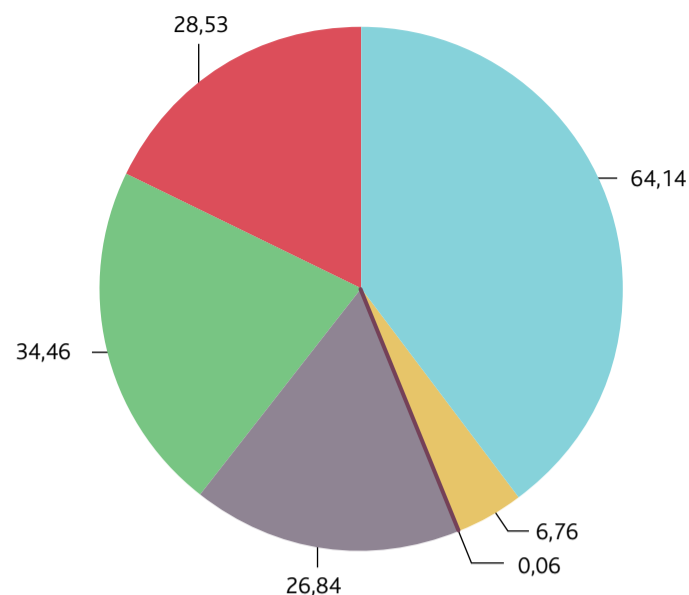
ONTVANGSTEN		
DOTATIES BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST	64,14	39,89%
DOTATIES FEDERALE OVERHEID	6,76	4,20%
SUBSIDIES FEDERALE OVERHEID	0,06	0,04%
DOTATIES VLAAMSE GEMEENSCHAP	26,84	16,69%
SUBSIDIES VLAAMSE GEMEENSCHAP	34,46	21,43%
ANDERE MIDDELEN	28,53	17,74%
TOTAAL	160,79	100,00%

UITGAVEN		
OVERBOEKINGEN	36,87	22,93%
ALGEMENE UITGAVEN	6,25	3,89%
RAAD	4,55	2,83%
COLLEGE	1,86	1,16%
ADMINISTRATIE	20,03	12,46%
CEL STEDELIJK BELEID	0,82	0,51%
MEET- EN WEETCEL	0,52	0,32%
MATERIEELUITLEENDIENST	0,10	0,06%
COMMUNICATIE, MEDIA en ICT	5,25	3,26%
ONDERWIJS EN VORMING	36,63	22,78%
Algemeen onderwijsbeleid	6,81	
Onderwijscentrum Brussel	5,01	
VGC- onderwijsinstellingen	24,78	
Centrum voor leerlingenbegeleiding	2,70	
Elishout - COOVI	5,34	
CVO Elishout - COOVI (avondschoon)	3,41	
Elishout - school voor voeding	4,23	
Elishout - verblijf voor jongeren	0,80	
Kasterlinden	5,09	
Kasterlinden - verblijf voor jongeren	1,32	
Zaveldal School voor aangepast beroepsopleiding	1,89	
CULTUUR, JEUGD EN SPORT	29,52	18,36%
Algemeen cultuurbeleid	2,77	
Kunsten, cultureel erfgoed & musea	4,15	
Gemeenschapscentra	10,37	
Verenigingen en amateuristische kunst	2,08	
Bibliotheekwerking	2,37	
Derde leeftijd	0,42	
Jeugd	4,13	
Speelpleinwerking	0,70	
Sport	2,53	
WELZIJN, GEZONDHEID EN GEZIN	12,92	8,03%
Algemeen welzijnsbeleid	2,23	
Jeugd welzijn	0,36	
Etnisch-culturele minderheden	1,46	
Thuiszorg- en ouderenwelzijn	2,32	
Personen met een handicap	0,25	
Kind en gezin	3,44	
Revalidatiecentrum De Poolster	0,86	
Gezondheid	2,00	
PATRIMONIUM	5,49	3,41%
TOTAAL	160,81	100,00%

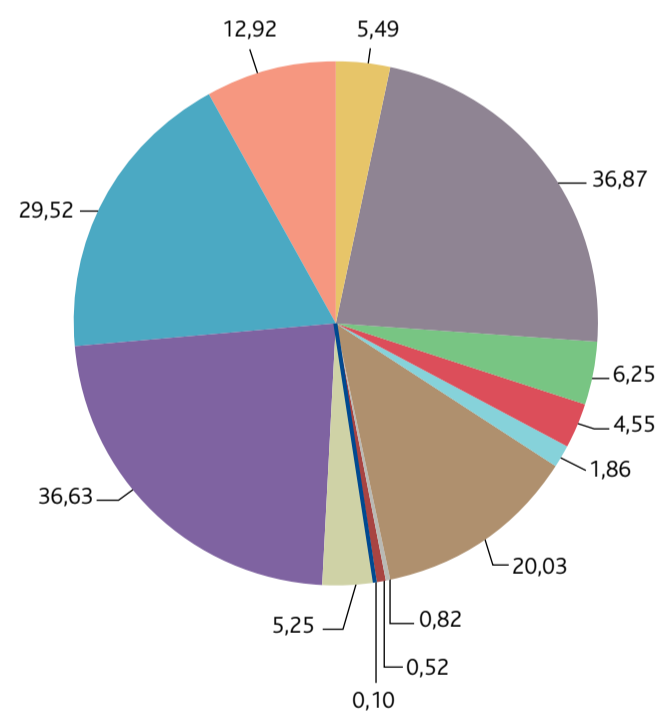
DE BUITENGEWONE BEGROTING

Investeringen en infrastructuur (eenmalige grote uitgaven) (in miljoen euro)

ADMINISTRATIE	4,31	8,18%
ONDERWIJSSECTOR	26,68	50,67%
CULTURELE SECTOR	11,15	21,17%
WELZIJNS- EN GEZONDHEIDSECTOR	10,52	19,98%
TOTAAL	52,66	100,00%

- DOTATIES BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
- DOTATIES FEDERALE OVERHEID
- SUBSIDIES FEDERALE OVERHEID
- DOTATIES VLAAMSE GEMEENSCHAP
- SUBSIDIES VLAAMSE GEMEENSCHAP
- ANDERE MIDDELEN

- OVERBOEKINGEN
- ALGEMENE UITGAVEN
- RAAD
- COLLEGE
- ADMINISTRATIE
- CEL STEDELIJK BELEID
- MEET- EN WEETCEL
- MATERIEELUITLEENDIENST
- COMMUNICATIE, MEDIA EN ICT
- ONDERWIJS EN VORMING
- CULTUUR, JEUGD EN SPORT
- WELZIJN, GEZONDHEID EN GEZIN
- PATRIMONIUM

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

Eric Verrept, leidend ambtenaar
Emile Jacqmainlaan 135, 1000 Brussel

Vormgeving

Josworld creative collective

Samenstelling en coördinatie

VGC - communicatie

Druk

Swinnen Printing

D/2014/7025/01

Met dank aan iedereen die heeft
meegewerkt aan de realisatie van
dit jaarverslag

<http://www.vgc.be/publicaties>